

Nepriklausoma LIETUVA Independent Lithuania

NR. 8 (202) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1951 . KOVO - MARCH 1 d.

PRICE 10 c. XI METAI

NAUJIENOS IŠ LAIKINOSIOS VLIKO SOSTINĖS

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ BENDRADARBIO ORO PAŠTU.

Laikinoji VLIKo sostinė ap-
tuštėjusi. Apsilankiusiems iš
šiauriau, ji atrodo visai pava-
sariškai. Tikrai sensta mūsų
veteranai. Prel. Krupavičius
stipriai prailgęs ir susikupri-
nęs; prof. Kaminskas beveik
nerodo šypsenos; jis labai su-
sirūpinęs; prov. Makauskui,
nors ir judriam, galva visai iš-
traukė į pečius. Gal amžius,
o gal ir pareigų našta juos
stipriai kuprina... Gal todėl
jaunimas kelia galvas? Gal,
kad jis tikisi ateiti, o gal,
kad drąsus ne pagal jėgas?

Vlike ligšiol pirmavo fikty-
vistų grupė. (Taip čia vadina
mi Lietuvių fronto, nesamos,
fiktyvios, organizacijos vy-
rai). Fiktyvistai ligšiol buvo
„okupavę“ pirmininką. To-
dėl, kaip čia teigiama, Vlikas
negalėjęs išspręsti aktualių
klausimų.

Vlikingene du dalykai dabar
plaka mintis ir neduoda ramy-
bės kalboms. Vienas — tai
Mažosios Lietuvos atstovo įsi-
leidimo klausimas. MLT vie-
nas ar net du atstovai jau ga-
lėjo įeiti į Vliką, bet jiems bu-
vusi pastatyta sąlyga, kad jie
įeiti į „valdantįjį bloką“. Iš
kitos pusės yra pasitenkini-
mas, kad MLT laikosi sava-
rankiškai ir garbingai. Čia dar
nurodoma pavardė asmens,
kuris nacių laikais buvęs pa-
keičęs pavardę ir pilybę, o
vėliau pakeičęs ir tikybą (pa-
gal reikalą), bet MLT ir jį at-
metusi. Tai navatna!

Galų gale MLT klausimas,
fiktyvistams veikiant, taip su-
sikomplikavęs, kad buvęs pa-
skelbtas „dogma“ — neįsileis
ti be argumentų. Tiesa, da-
bar šventieji metai, kuriais
dogmoms yra skelbiamos. Bet
prelatas, nežiūrint to skelbi-
mo, savo „dogmą“ jau atšau-
kė. Tai raminanti žinia, nes
galų gale tikimasi, kad visų
lietuvių reikalavimas — įsi-
leisi MLT atstovus — gali bū-
ti patenkintas.

Antra — santykiai su Diplo-
matija. Kaip jau žinoma iš
Elto paskelbto pirm. prel.
Krupavičiaus pasikalbėjimo,
santykiai su Diplomacija nėra
susinormavę. Tai yra antra
VLIKo negerovė. Bet yra ži-
noma, kad pirmininkas važ-
nėjo į Londoną. Kai kas ma-
nė, kad pirmininkas, kaip „se-
nas vilkas“ tuo savo žygiu gel-
bėjo savo jaunojo kolegos —
užsienio reikalų tarnybos ve-
dėjo nepajėgumą eiti atsakin-
gas pareigas. Bet, pasirodo,
būta didesnio dalyko, kurio
užsienio tarnyba nei paliesti
nesugebėjusi.

Kažin, ar daug kas girdėjo,
kad Londone susidarė tūlas
branduolys, kuris Vliko „ne-
klaužadoms“ pastatė tūlą ne
malonių reikalavimų. Ir pir-
mininkui liko tikėtis atsakyti
savo ir aktyvistinių „dogmų“,
vykti į Londoną ir „gelbėti
padėtį“. Nors pirmininkas
jau sugrįžo, bet žinios šioje
srityje labai skėpios. Tyli po-
zicija ir opozicija. Tikrai, kaip
visuomet, per gražiąją lyti ga-
lima buvo šis tas išplėsti. Jei-
gu tai bus ir ne visu šimtu
nuošimčių tikra, tai vis dėlto
arti tikrumo. O tai gana įdo-
mu: „Valdančioji partija“
esanti pasiryžusi su Diploma-
tija susitarti ir tuo tikslu pir-
mininkas daręs žygių per Lon-
doną, (kad jis paveiktų Ro-
mą). Taip gi tas yra gerai,
nes veiksmų kontaktas yra la-
bai svarbus.

Kai kas čia džiaugiasi, ypač
iš vyresniosios kartos, kad pre-

latas galų gale, gal gi, išsilais-
vins iš fiktyvistų „okupaci-
jos“ ir savo partijos reikalus
statančius aukščiau Lietuvos
gelbėjimo pastatys į savo kam-
pą.

Kai vyksta pasitarimai ir
numatomos konferencijos, jau
darosi įdomiau. Tiesa, įdomių
žinių — iš kito kiek aruodo —
čia yra nemažai. Atsilankius
„laikinojoje“, teks dar parašy-
ti, bet jau kitą kartą.

hjl.

POLITINĖ SAVAITĖ.

Praėjusi savaitė nieku ypa-
tingesniu nepasizymėjo.

Kaip visuomet siautėjo ko-
munistai, nes tai vienur, tai
kitur paaiškėjo jų sistemos
nesąmonės.

Gotwaldas parenšė, kad
buv. Čekoslovakijos užsienio
reikalų ministeris Clementis
dalyvavęs stambiame sąmokse-
ly, kurio tikslas buvęs nuvers-

ti komunistinę Čekoslovakijos
santvarką. Pasirodo, Clemen-
tis jau sėdi Čekoslovakijos ka-
lėjime. Žinoma, jo galva jau
nusiris.

Paaiškėjo, kad visose Rusi-
jos okupuotose valstyse neiš-
pildytas penkmečio planas. Dėl
to prasidėjo valymai: darbi-
ninkų sabotazas ir tt. Tvar-
kos niekur nėra.

Togliatti, sugrįžęs po gydy-
mosi“ iš Maskvos, rado visiškai
suirusią Italijos kompar-
tiją.

Ir Beipine negeriau, nes

VIENĄ IŠ TRIJŲ PABALTIJO SANTARVĖS NA-
RIŲ — ESTIJĄ, — MININČIĄ NEPRIKLAUSO-
MYBĖS SUKAKTUVES, NUOŠIRDŽIAI SVEIKI-
NAME IR ESTŲ TAUTAI LINKIME ATGAUTI
LAISVĘ IR NEPRIKLAUSOMYBĘ.

ten ūkininkai pasipriešino ko-
munistinei žemės reformai.

Venezelos pasisakė už Grai-
kijos, Turkijos ir Jugoslavijos
bloką taikiai ginti.

KARAS KOREJOJE

Praėjusią savaitę Korejoje
vyko gana stiprūs mušiai, nes
komunistai į frontą metė gana
gideles jėgas, bet JTO jėgos
puolančius atmušė ir sunaikino.
Per savaitę priešas neteko
62 tūkstančių karių.

Frontas tebesilaiko senose
vietose, su nežymiais susvyra-
vimais.

POLITINIS VEIDRODIS

pagal

naujausį NEWSWEEK periskopa

— Rašo Br. Aušrotas —

Per anksti džiaugtis

Iš paskutinio Kinijos komu-
nistų nepasisekimo Korejoje,
nos jis kelia šiek tiek džiaugsmo,
dar per anksti daryti iš-
vadas. Yra pakankamai įro-
dymų, kad raudonųjų puolimas
yra ruošiamas visu rimtu
mu ir galės prasidėti po 2 — 3
savaičių, o gal pavasarį.

Praga Čiango vyrams

Nenustebkite, jeigu Kinijos
nacionalistų kariai pasirodytų
Korejoje. Jungtinio Štabo v-
kai tiria pasiūlymus premesti
keletą dalinių iš Formozos į
Korėją. Štai priežastis: Čian-
go vyrai turi gauti kautynių
patyrimo, kaip naudoti nau-
juosius JAV ginklus, kurių ga-
na daug gauna nacionalistai.

Neišeis iš JT?

Lake Success vyrąja nuo-
monė, kad nežiūrint paskuti-
nių Stalino puolimų prieš JT

O, Rusija nėra pasirengusi ap-
leisti šią organizaciją. Atsto-
vai galvoja, kad šis smūgis bu-
vęs daugiau gaidinimui, kad
prieš raud. Kiniją nebūtų pa-
naudotos sankcijos, kurias siū-
lyti ruošiasi Amerika. Visi
sutaria, kad tik dinamitas ga-
lėtų išmesti rusus iš JTO ku-
ri jiems yra puiki propagan-
dos arena.

Žinios iš Anglijos

Anglijos kabinetas įsakė
Maisto Ministeriui Webb vėl
pradėti derybas su Argentina
dėl mėsos užpirkimo. Padary-
ti šį sprendimą vertusi nepap-
rastai priešiinga viešojo nuo-
monė dėl mėsos trūkumo...
Kai kurie Konservatorių parti-
jos parlamento atstovai ma-
no, kad ne Churchillis, bet An-
tony Eden turės vadovauti bū-
simiems visuotiniams rinki-
mams. Jų nuomone, Edenas
turės daugiau pasitikėjimo pla-
čiose darbininkų masėse, negu
Churchillis, apie kurį kalba-
ma, kaip apie karo partijos šu-
lį.

Pirmieji Italijos antistalinistų žingsniai

Paskutinis titoistinis skil-
mas Italijos komunistų parti-
joje išsiplėtė į pogrindžio par-
tizaninę armiją, kuri turėjusi
padėti sovietams būsimajame
kare. Buvę partizanai likę iš-
tikimi Italijai, bet ne Stalinui,
perduoda dabar „savo ponų“
sąrašus ir ginklų sandėnus po-
licijai. Policija, kasdien vyk-
dydama kratas, randa baisiai
daug ginklų ir sprogmenų pa-
grindinės pramonės centruose.
Vienoje vietoje rasta net
14 tonų sprogstamos medžiagos.

Per daug ūtoizmo?

Italijos Krikščionių demo-
kratų partijos vadai į paskuti-
nį kompartijos skilimą žiūri
ne visai tikru jausmu. Jie bi-
jo, kad naujoji tautinė kom-
partija, einanti lygiagrečiai su
Tito režimu, galėtų pasidaryti
stipriausia Italijos partija.
Ypač, kai Tito randa daug pri-
tarimo Vakaruose. Vadai at-
skilėliai jau dabar bando atšil-
dyti savo santykius su Titu,
bandydami sudaryti stiprų an-
tikreminį tautinių komunistų
frontą. Pastebėtina, kad Pran-
cūzijos antikomunistinio fron-
to vadai yra patenkinti, kad
prancūzų kompartiją neįvy-
ko panašios revoliucijos. Jie
skaito, kad šitoks žingsnis ga-
lėtų paglemžti daugelį kairia-
sparnių, kurie priima visą rau-
donąją dogmą, išskiriant išti-
kimybę Stalinui.

Tik rusiškoji propaganda

JAV užs. reik. ministerija
yra giliai įsitikinusi, kad dar
vienas užs. reik. ministerių su-
sitikimas su rusais bus tik
propagandinis pasirodymas,
nes Stalinas nemana rimtai de-
rėtis. Jeigu tai priklausytų
vien nuo Amerikos, tad šito su-
sitikimo tikrai neįvyktų. Ta-
čiau Achesonas nusilenkia są-
jungininkų spaudimui, kad
„būtų išbandyta dar viena
kartą“.

Apie naująją sovietų „taikos ofenzyvą“

Sovietų diplomatai, kai ku-
rių valstybių atstovams, kal-
bėdami, rodo „saldžius vei-
dus“, tačiau tai nepalieka jo-
kio įspūdžio Vašingtonui. Pa-
brėžtina, kad derybos dėl land-
lease ir pasirengimai ministe-
rių susitikimui yra gana sun-
kiame kelyje.

Senasis, dar Rusijos carų okupacijos laikų, Vilnius. Tais laikais Antakalnyje, prie gražiosios Petro ir Povilo bažnyčios būdavo dideli turgai, į kuriuos iš plačiųjų Vilniaus apylinkių suvažiuodavo ūkininkai su visokiomis gėrybėmis. Dabar, diktatorinės Rusijos okupacijos metu Vilnius vėl grąžinamas į panašius depresijos laikus.

Kanada savo reikaluose

Gregg, Kanados darbo mi-
nisteris: Šiuo metu ginklų ir
jai artimoje gamyboje dirba
apie 100.000, iki 1951 m. ga-
lo kariuomenei ir tolimesnei
ginklų gamybai dar gali būti
pareikalauta nedaugiau 150.
000, o reg. bedarbių esama
jau dabar per 250.000.

Pulk. George Drew, opozi-
cijos vadas Ottawos parla-
mente: — Liberalų valdžiai siū-
lau išreikšti nepasitikėjimą dėl
stokos vadovavimo, apsilėidi-
mo kainų — uždarbių kontro-
lėje ir visiško karinio nepasi-
ruošimo su vis didėjančia po-
litine įtampa pasauly.

St. Laurent, Kanados min.
pirmininkas: „Aš griežtai
prieš karinę mobilizaciją, kol
dar nėra jokių įvykių. Karas
— nėra neišvengiamas ir bent
artimoj ateity jo nesimato, dėl
to jokių pusiau priemonių ne-
turėtų būti — arba daryti pil-

nai arba visai nieko“.

Gen. maj. F. F. Worthing-
ton, naujai paskirtas civil. ap-
saugos viršininkas Kanados
raistams: Ryšium su plieno
stoka, o taip pat kad išvengus
didelių išlaidų, mano žinyba
pasiruošusi jau nuo tuoj išleis
ti knygelę, - vadovėlį visiems
namų savininkams, kaip namo
rėms reikia įrengti priešlėk-
tuvinę slėptuvę, prieš tai kol
dar nepriejo pavojaus momen-
tas. Juokdariai jau dabar sam-
protauja, kad net su patim ne-
nerolu, pavojaus metu, vargu
ar drįstų kas listi į tokią „ge-
rą“ slėptuvę, kaip namo rūšys,
jieskodami ten apsaugos nuo
bombų.

St. Jogaudas.
— „Rumunija Libera“ ra-
šo, kad Rumunijos valstybinis
planas katastrofiškoj padėty,
nes darbininkai, negaudami at-
lyginimo, iš kurio galėtų gy-
venamuosius ir ūkio pasta-
tus kolūkiuose ir kitur, kurie
pirmoje eilėje turėsi būti nu-
griauti prieš gegužės 1 d. ir
sujungti į „gigantus“ arba
„agrorodus“.

Nauji trėmimai Lietuvoje

Šiaulių ir Klaipėdos „sričių“
39-se rajonuose įvestas „išim-
ties stovis“. „Saugumo“ or-
ganai ir kompartijos padali-
niai gavo ypatingas teises, ne-
va tikslu apsaugoti nuo „kol-
ūkių sabotavimo ir pažeidi-
mo“. „Sovietskaja Litva“,

„Tiesa“ ir Vilniaus radiofo-
nas pradėjo sistemingą agita-
ciją prieš „buožių“ ir kitų
„sabotuotojų“ veiklą. Nuo sau-
sio 1 d., Lietuvos KPB rajonų
sektoriatuose sudarytos „va-
lytojų“ komisijos.

Tuo po to komisaro Varia-
kojo Kolūkių Statybos Įstai-
ga pradėjo skubiai surašinėti
gyvenamuosius ir ūkio pasta-
tus kolūkiuose ir kitur, kurie
pirmoje eilėje turėsi būti nu-
griauti prieš gegužės 1 d. ir
sujungti į „gigantus“ arba
„agrorodus“.

Senoji kolchozų rūšis naiki

nama ir visi paverčiami į mil-
žiniškus „sovchozus“, su
„darbininkų stovyklomis“.

Maskvos „gosplanas“ reika-
lauja, kad Lietuva nuo 1952
m. duotų 30% daugiau grūdų
nei 1950 metais.

Be to, nuo gruodžio mėn.
Lietuvoje pradėjo vis dažniau
reikštis „Osoboje Sovieščani-
je“ komisijos prie visų rajoni-
nių MVD skyrių. Jų tikslas
bus parūpinti 100.000 darbi-
ninkų - kalinių, reikalingų
naujam Stalino penkmečio pla-
nui ir Volgos bei Turkmeni-
jos kanalams statyti. Darbo
jėgą sudarys „nepatikimi“ ir
„įtartini“ elementai. Sausio 15
d. jau suimti 7.000 asmenų, va-
sario mėnesį išvežami 20.000
— Matjaš Rakošy prane-
šė, kad Vengrijos 5-čio planas
sugriuvo. Net komunistai
boikotuoja.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis
Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: TR. 9735

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates
Kanadoje \$ 4.00 Canada \$ 4.00
Užsieny „ 4.50 Other Countries „ 4.50
Australijoje „ 5.00 Australia „ 5.00
Teksto eilutė 15 ct. Paieškojimų kaina „ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitrimą, gauna nuilaidų.

Apie veto teisę lietuvių organizaciniame gyvenime

Jungtinių Tautų Organizacijoje rusai plačiai išgarsino veto teisę, kurią jie išsikovoję San Francisko JTO steigiamąjame susirinkime. Kaip atsimename, tas susirinkimas būtų pasibaigęs visiškai nesekme, jeigu nebūtų tos organizacijos priimta veto teisė. Veto teisė Sovietams buvo reikalinga todėl, kad jie buvo ir yra priešingi demokratiniams — daugumos sprendimui. Kaip dabar matome, veto teisė yra didžiausia Jungtinių Tautų Organizacijos nelaimė. Faktiškai tai yra ta bacila, nuo kurios ta organizacija turės žūti.

Labai yra įdomu, kad veto teisė, kuri pradėta praktikuoti po Antrojo Pasaulinio karo, labai gerai, tiesą sakant — labai karčiai žinoma lietuvių tautai. Kaip žinome, veto teisė Lietuvos — Lenkijos valstybėje buvo įsigalėjusi jos sūtemose ir galutinai parbloškė jos suverenumą.

Visai yra neabejotina, kad veto teisė Lenkijos — Lietuvos valstybėje įsigalėjo kaip nesveikas reiškinys, turėjęs jau ir nesveikas prieštastis. Tai buvo blogas pranašas ir blogas veiksnys letaliai užbaigęs valstybės likimą. Veto teisė, kuri naudojosi nesavarankiškai, dažnai ir valstybės bei tautos priešų paprastai, bajorai, priėmė valstybę prie liūdno galo — trečiojo padalinimo, po kurio jau nuo 1795 metų Lietuva ir Lenkija neteko savarankiškumo. Žiaurios Lenkijos — Lietuvos bajorų veto teisė visais metais ir šiandien skaudžiai jaučiame ir tragiškai išgyvename. Jeigu ne tas paimimas, kurį sudarė veto teisė, jos prieštastis ir padariniai, tai Lietuva būtų galėjusi bent spirti ir gintis nuo priešo užpuolimų. Veto teisė pakirto bent kokį valstybės progresą, bet kokias galimybes rimtai organizuotis, ginti savo teises ir laikytis prieš svetimą spaudimą. Veto teisė padidėtas valstybės žlugimas be veikšimui su puse metų atidavė tautą svetimųjų vergijon ir baisian žudyman, iš kurio išsigelbėjusi nepriklausomybės atstatymu, ji lig šiol nepajėgia suskaičiuoti savo žiaurų ir nuostolių. Tikrai sakant, tauta buvo jau visai ant begėdės krančo, prie kurio jei ne vieni, tai kiti priešai ją ir tebelaukė. Taigi, veto teisė Lietuvai yra siaubinga.

Deja, atavizmo reiškiniai yra tikras dalykas. Ir šiandien

mes vėl stovime veto teisės naudojimo akivaizdoje. Todėl, kol nevelu, turime tuo visi susirūpinti ir rimtai tą pražūtiną reiškinį eliminuoti.

Dabar jau beveik nerasi sąžiningo ir rimto lietuvių, kuris būtų patenkintas, kad VLIKas neįsileidžia Mažosios Lietuvos kovotojų — rezistentų atstovų. Bet kaip tas darosi, ne visi žino. O juk faktinai taip yra todėl, kad VLIKas naudojasi veto teise. Jau ne kartą VLIKas buvo sudaręs daugumą už tai, kad būtų priimti Mažosios Lietuvos rezistentų atstovai. Bet... likdavo du ar vienas, pasakydavo veto ir klausimas buvo pabaigtas. Ir kiek kartų jis buvo iškeltas, tiek kartų veto teisė pasinaudoję vienos partijos žmonės (klausimą atmesdavo). Taip ir kankinamasi Vliko ligšiol. Ir tikrai dėl veto teisės, nes Vlikas klausimus sprendžia ne daugumos — de mokratiniu principu, bet veto teise, t. y. — absoliutiškai visų susitarimu. Jeigu vienas narys nesutinka, pasako veto — ir baigtas kriukis. Kaip matome, veto teisė yra pražūtinga ne tik JTO, bet ir Vlikui.

Deja, veto epidemija yra išsivysčiusi į visą mūsų gyvenimą. Ir Kanados Lietuvių Bendruomenės laikinasis Organizacinis Komitetas veikia tuo pat veto teisės principu. Daug kam bus tai nuostabu, bet tai yra faktas.

Atvirai sakant, KLB-LOKas seniai būtų palaidotas, jeigu nebūtų sutikta su veto teise, Kanados Lietuvių Sąjungos atstovai jau seniai būtų pasitraukę iš KLB-LOK, jeigu nebūtų sutikta su veto teise, tai yra — klausimus spręsti ne balsavimu, kuriame klausimą nulėmia daugumos balsai, bet susitarimu, kuris kiekvienam atveju griūva, kai kas nors pasisako prieš. Taip kankina si Kanados Lietuvių Bendruomenės laikinasis Organizacinis Komitetas. Demokratiniai principai paneigti — viešpatauja veto teisė.

Mes matome, prie ko veto teisė privedė Lenkijos — Lietuvos valstybę, matome, prie ko veda veto teisė Jungtinių Tautų Organizacijai, — tai ar gi ne prie to pat veda veto teisė ir VLIKas ir KLB-LOKas? Štai kodėl šiandien reikia rašyti apie veto teisę ir štai kodėl kelti prieš veto teisę balsą.

KLCT Sp. ir Inf. Sk.

AUKOS TAUTOS FONDUI

Montreal, Que. K. L. Tarybos skyrius (surinktos aukos) \$ 65.50. N. N. \$ 10.00; F. Dubauskas \$ 2.00.

Toronto, Ont. J. Prišas \$ 25.00; po 10.00 — J. Berseinas, V. Tamašiūnas, S. Zaldokas.

Vancouver, B. C.: Kazys Skriniskis \$ 25.00; Feliksas Skriniskis \$ 5.00;

Ottawa, Ont. Lietuvių Bendruomenės suaukota 24.35.

St. Catharines, Ont.: po 10.00 \$ — J. Šuliasukas, A. Staigaitis;

Lethbridge, Alta. KLB — ALOK \$ 10.00;

Edmonton, Alta: A. Virbikas \$ 10.00;

London, Ont.: A. Miškinis \$ 5.—

Saskatun. Šask.; Nežinomas \$ 3.00;

Petewawa, Ont.: J. Astra \$ 1.00;

Spirit River, Alta: V. Taraskevičius \$ 1.00.

Viesiems dėkui nuoširdžiai. M. Arlauskaitė.

DEMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams! Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme. Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

mielus ir nuoširdžius Bendradarbius ir Skaitytojus maloniai prašo į 1951 metų va-
jaus talką. Tenelieka Kanadoje nė vieno lietuvių, kuris neskaitytų Nepriklausomos
Lietuvos.

yra bendruomeninis visų Kanados lietuvių laikraštis, nežiūrint jų politinių, reli-
ginių ir kitokių nusistatymų, todėl ypač brangina visų lietuvių talką, nes tikrai
bendromis jėgomis galima atsiekti visiems rūpimų ir brangių tikslų.

tiki, kad visi sąmoningi lietuviai jau skaitys 1951 metais, ypač, kad „Nepriklausoma
Lietuva“ nuo Naujų Metų padidinama.

kaina metams 4 dol., Australijoje 5 dol., kitur 4,50. Adresas: 7722 George Str.
Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

KLAIPĖDOS SUKILIMO VADAS JONAS BUDRYS PASAKOJA.

apie Klaipėdos ir jos krašto gražinimą Lietuvai

3. „Iš klausimą aš negaliu atsakyti“.

— „Bet apytikriai? dešimts tūkstančių, daugiau, mažiau?“

— „Martynas Jankus įsimaišė: „Apie dvidešimts tūkstančių“.

— „Pirmininkas ir vėl pasiūlydė jo su pulkininku Trousson ir jau pulkininkas tarė man: „Mūsų žiniomis apie aštuoni tūkstančiai“.

— „Aš supratau, kad komisijos prestižui reikalingas didesnis skaičius, kad jie galėtų pateisinti save: sumažinome keliančiosios“.

— „Aš atsakiau: „Kas kurie arti gyvenę ūkininkai paleisti namo, bet jie kiekvienu momentu gali būti pašaukti. Jei jų neskaityti, gali būti ir aštuoni“.

— „Tai per daug, tarė Clinchant“ — policijos pakaks 800 per akis!“

— „Tai per mažą, gal 2.000

užtektų“, tariau aš. Jankus pridūrė: „Mažų mažausiai“. Ši kartą posėdis ėjo taikingai, nesinervuota. Abi pusės norėjo susitarti. Kiek pasiderėjus susitarta palikti 1.500.

— „Ką Jūs siūlote į vadus?“ — paklausė mane.

— „Savo štabo viršininką Albiną Gailių“ — atsakiau.

— „Jis klaipėdiets?“ — „Taip“ — atsakiau.

— „Gerai, sudarykite tas jėgas tuojuo, o kitus paleiskite“ — tarė Clinchant.

Grįžęs iš posėdžio, sušaukiau pasitarimą, ką daryti, iš kur paimti žmones, kad sudaryti tuos 1.500. Mūsų visa „armija“ susidėjo iš 1.350 žmonių. Reikėjo suvaidinti komediją. Mano štabas buvo viešbutyje „Rytas“ ir iš prefektūros langų, kur posėdžiavo komisija, buvo puikiai matyti, kas čia darosi. Pastebėjome, kad ji su

sirenka apie 10 val. ryto, tad sekaiti rytą 11 val. buvo išrikuotas vienas batalijonas, su juo buvo atsisveikinta ir jis su orkestru iškilmingai išlydėtas „namo“. Naktį tas batalijonas tyliai atsirado dešimt kilometrų už miesto savo vietoje. Abi pusės buvo patenkintos.

Tą patį rytą Komisijos telefonu paprašytas ateiti „Policijos dalinio vadas“, kapitonas Gailius. Beveik kas dieną po to jis buvo kviečiamas, o kai vieną kartą kapitonas Gailius kažkokiu klaidu negalėjo apsispręsti, tai pulkininkas Trousson pasakė jam: „Aš suprantu jus. Grįžkite ir pasitarkite su vadu, pulkininku Budriu“. Reiškia, aš oficialiai jau neegzistavau, bet jie puikiai žinojo, kad de facto niekas nepasikeitė!

Prasidėjo krašto valdžios sudarymas. Dovo Žauniaus kandidatūra ir pirmininkus komisijos buvo atmesta kaipo gimusio Tilžėje. Viktoro Gailiaus kandidatūra tapo aprobuota.

Vasario 15 d. įvyko naujos legalės, Santarvės sudarytos, Direktorijos iškilmingas įvesdymas. Aš, jau neegzistavęs, gavau komisijos pakvietimą ir buvau už stalo pasodintas šalia Petisnė.

Jau vasario 16 d., kuomet buvo gauta telegrama, kad Klaipėdos kraštas atiduodamas Lietuvai, aš gavau iš Kauno ir raštą, kad mano žinion perduodamos kai kurios Lietuvos kariuomenės dalys, stovinčios Klaipėdos pasieny. Vasario 18-tą pas mane apsilankė majoras Rouge su laišku, kad prancūzų batalijonas, visa administracija ir Alijantų Komisija ryt rytą

apleis Klaipėdą. Prancūzai sekaiti rytą 11 val. buvo išrikuotas vienas batalijonas, su juo buvo atsisveikinta ir jis su orkestru iškilmingai išlydėtas „namo“. Naktį tas batalijonas tyliai atsirado dešimt kilometrų už miesto savo vietoje. Abi pusės buvo patenkintos.

— Deja, prašome to nedaryti — politika. Mes vienas kitam palinkėjome laimės. Jis kažką dar norėjo sakyti, bet susilaikė ir kaip tai liūdnamai nušėkė, išėjo. Jam išėjus tuoj paskambinau Kaunan Ministrui Pirmininkui Ernestui Galvanauskui, pranešiau apie prancūzų išvykimą ir išsukiau pės-
tininkų batalijoną ir bateriją artilerijos iš Lietuvos pasienio atvykti į Klaipėdą. Panorėjome Lietuvos vėliavą pakelti iškilmingai ir gyventojams tiek lietuviams, tiek vokiečiams užimponuoti, tad ir vėl kreipiausi į Kauną ar ne sutiks duoti man gusarus, nors eskadroną. Kau-
ne suprato to momento reikšmę ir sekantį rytą buvo eskadronas gusarų net su savo pulko orkestru.

Vasario 19 d. apie 2 valandą ant buv. Prefektūros namo iškilmingai pakelta Lietuvos trispalvė, Lietuvos Himną grojant ir savanorių pulkui bei pirmą kartą įžengusiems Lietuvos kariuomenės daliniams ginklu gerbiant.

Tūkstantinės minios gyventojų stebėjo tas iškilmes. Po to, asistuojant Ed. Simonaičiui, Mart. Jankui, naujai Direktorijai ir kitiems garbingiems veikėjams, priėmiau kariuomenės parada. Taip visų lietuvių troškimas išsikūnijo!

JUOKDARIAI...

Pruseika visai apžilbo.

Pruseika mato tikrai Didžiąją Britaniją ir Kiniją, o nema to mažų valstybių — kaip Lietuva, Latvija, Estija.

Pruseika sako: „Kaslink Tarybų Sąjungos, tai kur bent mažiausius įrodymąs, kad ji kištųsi į vidurinius britų reikalus?“

Tuo Pruseika nori įrpdyti, kad Rusija nesikiša į kitų valstybių vidaus reikalus. Ar gi tai ne visiškai žlūbimas arba komunistinis „gudrumas“? Kodėl gi Pruseika nemato, kad Rusija išvisveržė į Lietuvą ir ten dar osavo tvarką? O gal tai nesikišimas į kitos valstybės vidaus reikalus?

O megztukus megzti uždrausta.

„Tiesa“ 244 nr. rašo, kad eilė šeimininkių teismo nu-
baustos už tai, kad neturėdamos patento namie sau mezgė megztukus — sveterius.

Tai laimė gyventi sovietinėje Lietuvoje: nei sau, nei vaikui megztuko nenusimegsi, jeigu neišpirksi iš valdžios patento...

Mizara vaidina Tamošių netikėlį.

Mizara vaiduojasi nieko nežinaš, kas Lietuvoje dedasi. Girdi, nekomunistai rašo, kad iš Lietuvos rusai viską išveža: mišką, maistą ir tt. Tai esanti netiesa. Bet Mizara tikrai vaidina Tamošių netikėlį, o jis labai gerai žino, kad taip ir yra. Štai, kad ir 296 „Tiesos“ numerį skaitome, kad Naujosios Vilnios medžio kombinacijos pagamino 13 standartinių namų ir juos išvežė į Kubę šilvo hidroelektrinės statybą. Mizara gi, „Tiesa“ tikrai skaito. Jis tikrai „progresyviams“

gali dumti akis, prisimetęs Tamošių netikėlių...

Stalinui įsakius...

Kai p žinoma, Lietuvoje į Vilniaus sovietą išrinktas Stalinas. Dabar Vilniuje leidžiamas laikraštis „Tėvynės Balsas“ rašo, kad Kirovo vardo kolchozas turįs 390 vištų ir kasdien valdžiai pristato po 750 kiaušinių. Taigi išeina, kad kiekviena višta deda kasdien po du kiaušinius...

Matote, kaip gera tarybinė Lietuvoje ir kaip gera turėti diktatorių Staliną: išrinkai jį į sovietą, jis įsakė vištoms dėti po du kiaušinius per dieną ir vištos deda... Ar gi ne juokdariai tie komunistai?

„Naujas gyvenimas“.

Amerikoje yra toks svetimu darbu, krauju ir prakaitu nutukęs Šolomskas. Jis dabar skelbiasi gavęs iš savo giminių laišką, kuriuose tie rašo apie „Naują gyvenimą“ — kolchozinį — ir esą nesiskundžia...

Kad kolchoze naujas gyvenimas, dėl to netenka ginčytis. Tikrai koks tas gyvenimas? Iš giminių laiško galo galima spėti: „aš esu paskirtas Vaitkūnų apylinkės klubo skaityklos vedėju, todėl esu labai užimtas ir negaliu jums, brangūs dėde, plačiau aprašyti“...

O kadangi toje skaitykloje viso tėra tik kelios Stalino biografijos ir VKPb istorija, tai tos skaityklos žmonės visai nelanko, — todėl ir Šolomskas ginčijasi darbu visai neturi. Bet... ką jis, nabagas, gali parašyti, kai už teisybės pa-
rašymą jam gali galva nurie-
dėti? Tikrai „naujas gyvenimas“... Mandrappkis,

Atsišaukimas

Lietuviškoji tremties mokykla tiesia rankas į Tave, Tautiet. Padėk jai!

Vienintelė lietuvių gimnazija tremtyje kiekvienas geriausias padėsime, jeigu kas mėnesį reguliariai aukosime savo noru paskirtą sumą.

BRANGŲ LIETUVIŠKŲJŲ VARGO MOKYKLŲ RĖMEJAI,

P. L. B. Vokietijos Krašto Valdyba nuoširdžiai dėkoja už jūri broliams lietuviams, savo aukomis jautriai parėmusiems mūsų vargo mokyklas Vokietijoje. Ypatinai svarbi buvo mums parama vienintelei lietuviškajai gimnazijai, be kurios pasilikęs Vokietijoje jaunimas būtų paliktas ne tik be lietuviškojo auklėjimo, bet ir iš viso be mokslo, nes vokiškosios gimnazijos, jau vien dėl mokesčio už mokslą brangumo, tremtinių bedarbių vaikams yra nepasiekiamos.

Š. m. vasario 16 d. gimnazija pavadinama:

TREMTINIAI! METAS PAGELBTI JŲSŲ PAVERTGAI TĖVYNEI!

New York (LAIC) — 1940 — 1950 metų įvykių Lietuvoje stebėtojai šiuo metu gali pagelbėti savo pavertgai Tėvynei, pristatydami atitinkamoms įstaigoms savo notariuotus (po priesaika) pareiškimus (4-se egz.) apie asmeniškai stebėtus ir patirtus išmaškolių pusės persekiojimus, kančias ir trėmimus.

Amerikos Lietuvių Tarybos įstaigos — 1739 S. Halsted Street, Chicago, 8, Ill. ir 233 Broadway (kambarys Nr. 3012), New York 7, N. Y. — mielai galbės asmeniškai atsi-

lankantiems pareiškėjams angliškai surašyti tekstus.

Lietuviškai rašyti, bet notariuoti, pareiškimai irgi siųstini šioms įstaigoms.

Lietuvos Konsulatai, ALI skyriniai ir tremtinių organizacijos irgi mielai pagelbės įvykių liūdininkams tiksliai surašyti faktus su reikalingomis smulkmenomis apie įvykių vietą, datą ir su raudonojo teroro aukų pavardėmis.

Žinios yra reikalingos Lietuvos bylos dokumentacijai.

ATITAIŠYMAS

H. Radausko knygos „Strėlė Danguje“ recenzijoj pataisytinos šios korektūros klaidos:

Minint H. R. vertimus sakiny „... Prosper Merimee novelė „Lokys“; Baudelaire, Verlaine, Valery...“ turi būti: „... Prosper Merimee novelė „Lokys“. Verlaine, Valery...“

Sakiny: „Minėdami estetizmo sąvoką, norime pasakyti, kad Radauskas laikytinas vienu iš daugelio, prancūzų poezijoje Verlaine pradėto ir vėliau...“ Turi būti: „Minėdami estetizmo sąvoką, norime pasakyti, kad Radauskas laikytinas vienu iš daugelio (prancūzų poezijoje Verlaine pradėto) — kaip tvirtina vokiečių literatūros istorikas Albert Soergel — ir vėliau kitų persiimtojo)...“

1951. II. 24.

H. Nagys.

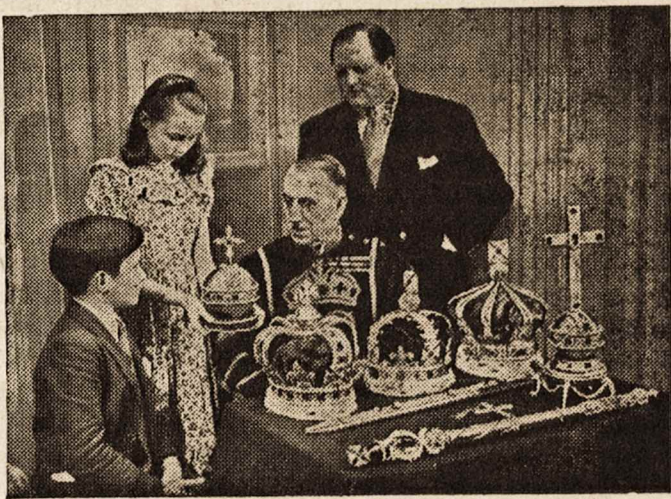

Kanados moterys, turi labai mažą laiko namų darbams, todėl turi naudotis naujaisiais viruvės išradimais, — sako C BC radijo aiškintoja Allison Grant, aiškindama naują virtuvės prietaisą.

Nebe daug man Vokietijoje bepasiliko artimų draugų. Bet su vienu kitu dar pasikeičiam laiškais, kartais užbaigdami juos dviem žodžiais: „Ligi pasimatymo...“ Ligi pasimatymo kur: Amerikoje ar Europoje? Minties nesutiksliname, nes gal skirtingai kiekvienas tiem žodžiam savo prasmę suteikiam.

Vienas prieškalėdinis bičiulis laiškas tebeguli neatsakytas. Vartau jį ir galvoju: tai labai rimto žmogaus laiškas, doro lietuvių, didelio patrioto, ne apie affidevitus, ne apie garantijas, ne apie pašalpos būtinumą (kas savaime suprantama, bet apie tai jam jau nusibodo rašyti), o apie kitus reikalus. Bičiulis vis klausia: „Parašyk man atvirai, kokios naujienos jūsų lietuviškoje Amerikoje, ką naujieji ateiviai padarė ir ką daro, kaip jie atlieka ambasadorių pareigas, kuriems daugelis taip iškilmingai prisiekė, kad savo viešais pareiškimais, sėsdami į laivus po pereinamųjų stovyklų skaitystos ar, geriau pasakius, tikro pragar... Šiaip ar taip, jūs ten jau galite pasireikšti, juk jau susirinkote į gražų būrelį, jau ligi 25 tūkstančių. Teisybė, tas skaičius iš pūdingai atrodo tik statistikoje. Tiek ateivių lietuvių nenuvažiavo. Neįtrauktini ir tą skaičių lietuviško aktyvumo prasme, mūsų mažieji tautiečiai, vaikai, nes kaip tik į Ameriką daugiausia gavo progos išvykti šeimos su mažais vaikais...“

Stop! Nuo čia pradėsiu savo atsakymo laišką. Ne tiesiai Tau, brangus bičiuli, bet viešai per laikraštį, nes iškėlei idėjų bendros prasmės klausimą. Ir pradėsiu nuo vaikų, kuriuos išskyrei iš lietuvių tautos ambasadorių kategorijos, manydamas, jog mūsų mažieji emigrantai Amerikoje yra dar bereikšmiai tautiniu požiūriu. Iš karto pasakysiu: taip galodamas nepataikėi ir gal net nuskriausi

Karališkųjų brangenybių kopijos, kurios bus rodomos Birželio mėn. Toronto parodoje.

Kaip Kanadoje kūrėsi lietuviai

FASIKALBĖJIMAS SU SENIAUSIU SAULT-STE-MARIE, ONT., LIETUVIU P. DIONYZU VERBICKU.

Beveik visiems Sault-Ste-Marie, Ont. kolonijos lietuviams yra pažįstamas p. Dionyzas Verbickas, kuris yra ne tik seniausias amžiumi mūsų kolonijoje, nes dabar jau -71 mt. amžiaus, bet yra ir vienas iš pirmųjų lietuvių, atvykusių Kanadon. Lietuvą apleido prieš 47 metus ir atvyko stačiai Kanadon.

Neslėpdamas, kad apie jį no riu parašyti „Nepr. Liet.“, pa staciau p. Verbickui keltą klausimų, į kuriuos jis nesivaržydamas atsakė.

— Ką galite papasakoti apie savo gyvenimą Lietuvoje ir kodėl iš Lietuvos išvykote?

— Esu kilimo nuo Viešintų. Kadangi mano tėveliai nuosavo ūkio neturėjo ir be manęs buvo dar vienas brolis ir 3 sesutės, tai nuo 15 metų pradėjau tarnauti pas ūkininkus. Tu rėdamas 21 metus išvykau į Rygą, kur tikėjau lengvesnį ir geriau apmokamą darbą gauti, kas ir pasitvirtino. Rygoje išgyvenau apie 3-jetą metų, iš kurių 2 metus buvau tramvajaus „operatorium“. Nors čia darbas neblogai sekėsi, tuolab jau, kad mokėjau dar rusų, len

dei mūsų jaunuosius diplomatus. Pagal mano patyrimą, ambasadoriais būčiau greičiau linkęs tituluoti kaip tik tuos vaikus, o suaugusius nebent ambasadų patarėjais, dažniau sia tik raštininkais, šlavikais, o daugeliui stačiai jokio diplomatinio laipsnio neteikčiau. Bandysiu savo tokią nemaną dagią nuomonę paaiškinti kai kuriais pavyzdžiais.

Net paukščiai grįžta į savo lizdus...

Lygiai prieš porą metų, Newarke, N. J., man pirmą kartą teko būti tarp Amerikos lietuvių, minint Vasario 16-sios šventę. Po niekų nesujau didusios (nors šiaip labai karštos) M. Krupavičiaus prakalbos ir po vieno vietinio lietuvių tikrai temperamentingo, kaip su titnaginiu kirviu, raginimo gausiai aukoti „laisvini mo reikalams“, per salę buvo paleisti aukų rinkėjai.

Priėjo ir prie mudviejų, kur sėdėjome su vyresniąja dukte rimi, tada dar tik 13 metų. Ruošdamasi tai dienai, ji buvo sutapusi dolerį ir įmetė rinkėjai į kepurę. Kas tokias didesnes sumas aukojo, rinkė ja užsirašydavo pavardes. Pasakiau savo, užsirašė. Duk tė nieko nesakė, tai rinkėja į ją kreipėsi: — „Your name, miss...?“ Ir tuojuo angliškai aiškino, kad nori užsirašyti au kotojos pavardę. Duk tė ta angliškai dar menkai supra to ir man tarė lietuviškai: — „Ko ji nori?“. „Dovanokite“, susikonfuzijo amerikietė lie tuvė rinkėja, „nežinojau, kad tai jūsų duk tė, maniau, kad tai iš mūsų vietinių“.

Tada man dar nebuvo aišku, kad Amerikos lietuviai to kio amžiaus vaikus į Lietuvos Nepriklausomybės minėjimus,

(LAISKAS IŠ JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ)

kaip ir kitokius „parengimus“ neatsiveda, o jei vienas kitas ir pasitaiko, tai jis lietuviškai tik labai menkai, o dažniausia nieko nesupranta. Aukų rin kėja visai logiškai sprendė, kad jaunoji aukotoja tame lie tuvių susirinkime turėjo būti „amerikoniukė“, taigi, su ja reikia angliškai kalbėti, nes lietuviškai juk ji negali mo kėti. Paaiškėjus klaidai, rin kėjai buvo nemalonu, bet ji gavo įsitikinti, kad vis dėlto ir tik lietuviškai mokanti vaikai gali ateiti į tokius „parengi mus“.

Jaunajai aukotojai irgi bu vo nemalonu ir labai keista, kad lietuvių susirinkime į ją kreipiamasi kažkodėl angliš kai ir net prileidžiama, kad ji lietuviškai visai nemokanti. Vėliau visa tai reikėjo jai iš aiškinti, bet mergaitės išpū džiai buvo vistic sugadinti. Per keletą sekančių mėnesių ji panašų išpūdžių prisirinko gana daug. Kai vienas Ame rikos lietuvių savaitraštis įve dė vaikų skyrių ir kvietė jau nuosius skaitytojus bendradar biauti, ji keliolika tokių išpū džių kiek humoristiškai sura šė ir įteikė spausdinti. Laikraš tyje pasirodė tik pirmoji at karpėlė, o po kelių dienų kaž kokia „žymi veikėja“ ir to laikraščio rėmėja pakėlė skan dalą redakcijai už Amerikos lietuvių „ižeidinimą“. Išpū džių tęsinys nebesirodė. Da bar po poros metų, tokie išpū džiai jau galėtų pasirodyti ir vietos spaudoje. Laikai pasi keitė...

Tačiau po poros metų Es kusijos lietuviškais klausimais vistic neišnyksta ir net griežtėja. Naujųjų ateivių vaikai, ruošdamiesi vaidinimė liui, turėjo repeticiją. Keletą iš jų, toli gyvenančių, sutiko automobiliu pavėžėti į namus vietos žymus lietuvių veikė jas (kaip paprastai, taip sako ma apie kiekvieną, kuris dar lietuviškai kalba). Susikrovęs į „karą“ vaikus, pakelėje vei kėjas juos ima kalbinti.

— Na, kaip jums patinka Amerika?

Pasigirsta įvairūs atsaky mai. „Man neblogai patinka“, sako vienas. „Nežinau“, nesir yžta kitas. „Man tai nepa tinka“, drožia trečias.

— Na, o į Lietuvą ar nori te grįžti?

— Žinoma, kad norime. Koks čia dar klausimas! — su šunka urmu keleiviai ir kelei vės.

— Tik jau man netauzykit,

Sault Ste Marie atvykau trau kinju. Čia gyvenau jau 47 me tus, daug kartų buvau nuvykęs į USA, bet tik trumpam laikui atostogų praleisti ar pas gim inės pasisvečiuoti (sesuo Geno vaitė gyvena Ročesteryje U. S. A.).

— Kaip atrodė Sault - Ste - Marie tuo laiku, kada Jūs atvykote?

— Į S. S. Marie atvykau 1904 mt. lapkričio mėn. Tuo laiku miestelis turėjo tik apie 18.000 gyventojų (dabar turi 31.000). Visame mieste, išsky rus Queen str., nebuvo šaligat vių ir tie patys buvo mediniai. Šioje vietoje, kur dabar yra Bay-view priemiestis (čia gyve na p. Verbickas ir dauguma S. S. Marie lietuvių) augo didelis miškas. Pirmieji namai pradėti statyti Bay-view tik apie 1910 mt. ir vėliau.

— Ar greitai ir kur suradote darbą, kiek uždirbote ir kiek kaštavo tais laikais pragyveni mas?

— Pradėjau dirbti po 2 sa vaičių nuo atvykimo vietiniam plieno fabrike „Algoma Steel Plant“. Tais laikais dirbome be laisvų dienų, po 12 valandų kasdien. Mokėdavo paprastam darbininkui po 15 centų valan dai. Per mėnesį uždirbdavau 42 — 43 dolerius, o kartais 47 dolerius. Pragyvenimas buvo labai pigus. Duonos kepalas kaštavo 5 centai, kiaulenis sva ras (I-mos rūšies) — 6 cen tai. Obuolių bačka \$ 1,5 — 1, geras kositumas kaštavo 20

— tęsia toliau veikėjas, — aš tai geriau žinau. Pirmus du metus Amerikoje ir aš taip galvojau. O paskui nebe norėjau grįžti, ir taip jau bus lygiai trisdešimt aštuoni metai, kai nebe noriu. Negrįžti ir jūs ir dar oi kaip laikinsit Ameri ką...

— Mes grįšim ir be dėdės paraginimo...

Diskusijos buvo žymiai griežtesnės, tik čia perduodu jas sušvelninta forma, nenorė damas tuo kiršinti vienos vi suomenės dalies prieš kitą. Tačiau veikėjas, vėliau susi tikdamas su tais pačiais vai kais, savo filosofiją jau nebe drisdavo dėstyti ir to vadina mo „lietuvių veikimo“ jiemis neberodė.

O vaikai grįžę pas tėvus, dar ne kartą tą temą prisimin davo. Viena dešimties metų tremtinė, kažkur, kažką skai čiusi apie paukščių keliones, per vakarienę su didžiausiu pa sipiktinimu komentavo:

— Begėdis, kaip jis drįsta mums taip sąkyti. Pats negrį žo, tai mano, kad ir mes ne grįšim. Juk net paukščiai kas met grįžta į savo lizdus... O tas žmogus kaip kalba...

Išgirdęs apie tą įvykį ir jo komentarą, buvau sujaudin tas. Išgirdau tikro ambasado riaus balsą...

„Aš myliu Lietuvą“

Per paskutiniąsias Kalėdas vienoje lietuvių kolonijos pa rapijoje buvo suruošta vai kams Kalėdų eglutė. Mergai tės ir berniukai, ateivės mo kytojos gerai palavinai, atliko plačią ir stačią puikią progra mą. Vaidinimėlis, šokiai, ba letas, dainos, deklamacijos. Po to su dideliu dovanų maišu atėjo Kalėdų senelis, žinoma, „iš Lietuvos“. Programos da lyviai devyniais dešimtadaliais susidėjo iš naujųjų ambasado rių, bet vienas dešimtadalis jau buvo į jų tarpą įsijungęs ir iš „senųjų amerikiečių“, tiksliau, kaip čia sakoma, „čia gimusių“.

Senelis, papasakojęs, kaip jis atvyko iš Lietuvos ir kas ten dabar yra, pasiūlė visiems vaikams dovanų. Už tai jų kiekvienas seneliui turėjo pa sisakyti savo vardą ir ką nors lietuviškai padeklamuoti ar papasakoti. Ir lipo į sceną Algirdai, Vytukai, Algai, Sau liukai, Danutės, Gražinos, Daivos, Aukšės, Audronės... Deklamavo eilėraščius, nors ne vieno ambasadoriaus bur nytėje liežuvis vos vos tik ap sisukti tik gebėjo.

— 25 doleriai. Šnapso bonka — 50 ligi 70 ct. Alaus bačkelė — 90 centų. Viengungiu vy rui maistas ir butas su apskal bimu kaštavo nuo 10 ligi 14 do lerių per mėnesį. Laikui bė ganč atlyginimas kilo, bte ir kainos kilo. Išdirbau „Steel Plant“ apie 30 metų. Pasku tinius 15 metų dirbau kaipo kalvis ir gaudavau, paskuti niais metais, po 57 centus va landai. Taigi, nors uždarbiai, palyginus su dabartiniais ne dideli, bet dirbome ir kad ir po truputį nugerdavom, bet sta tēmės namus, pirkomės farmas, šelpėme savo gimines Lietuvo je ir tt. Atsiėmiau savo broli Vincentą iš Lietuvos. (Jis da bar gyvena savo farmoje neto li S. S. Marie).

— Kaip pergyvenote vadi namus „depresijos“ laikus?

— Pirmoji depresija prasidė jo 1908 mt., bet ji labai trum pai tęsėsi. Antroji depresija prasidėjo 1929 metais ir pilnai baigėsi tik prasidėjus Antrą jiam pasauliniam karui 1939 me tias. Tuo laiku daug žmonių Kanadoje gyveno tik tuo mai tu, kurį duodavo valdžia. Už tą veltui duodamą maistą reikda vo dirbti mieste 1 — 2 dienas savaitėje. Nevedė vyrų dau gumoje dirbo prie kelių staty mo ir tiesimo už 5 dolerius mė nesiu.

Taip, kaip dabar turite lais vą dieną savaitėje, taip depre sijos laikais, kiekvienam buvo paskirta diena maisto produk tams gauti. Dykai duodamas

Gauti saldinių bei žais liukųėjo ir čiagimiai. Tik vie nas iš jų ne tik pakenčiamai sušneko lietuviškai, bet ir eilė raštuką padeklamavo. O su kitais vyko maždaug toks dia logas...

— Kaip tavo vardas, mer gyte?

— ?

— What's your name?

mėgina tada ir senelis prašne kinti naujoviškai.

— Lulu, — atsako penke rių metų mergytė, programo je dalyvavusi, kaip šokėja,

— Lulu... gražus vardas. Na, Lulu, ką tu man galėtum pasakyti, o gal dainelę padai nuoti?

— ?...

— Ar tu moki lietuviškai, Lulu?

— No...

— Tai nieko man lietuviš kai nepasakysi?

— No...

— Aš tau atnešiau gražių dovanėlių iš Lietuvos ir duo sių, jei pasakysi: „Aš myliu Lietuvą“. Na, Lulu, tell me „aš myliu Lietuvą“...

Lulu apsidairo, gaudo aki mis salėje sėdinčią mamą, ner vingai mina kojytėmis ir paga liau visai pakenčiamai ištaria: „Aš myliu Lietuvą“.

Lulu yra duk tė lietuvių, ku rių gyslomis teka 100% lietu vių kraujas. Vienas iš tėvų, rodos, ir gimęs Lietuvoje. Jos mama yra didelė, tikrai akty vi lietuvių veikėja, ir ne vien tik žodžiais. Lietuviškai ji kalba tokiu akceptu ir taip gerai, kaip aš arba jūs. Labai tačiau aišku, kokią kalbą ji namie vartoja, jei jos dukrelė nė žodžio nemoka lietuviškai. Tik apdairus ir labai geras Ka lėdų senelis, sukdamas ranko je saldinių maišelį, galėjo iš jos ištraukti pakartotus tris lietuviškus žodžius.

Bet aš esu kone tikras, kad tą vakarą namie mama bent angliškai paaiškino Lulu, ką tie žodžiai reiškia. Esu tik ras, kad kitais metais Lulu pa deklamuos net lietuvišką eilė raštuką, — arba ji ir mums į lietuvių vaikų Kalėdų eglutes daugiau nebeis. Man atro do, kad ateis, nes ji pripranta būti ne tik su cowbojais, bet ir su mūsų jaunaisiais ambasa doriais.

Bus daugiau.

TAUTIEČIAI, rašykime iš kiekvienos Kanados vietovės apie lietuvių gyvenimą, sąly gas, darbus, atyginimus, rū pesčius, KLB organizavimą, eigą ir tt. Rašykime taip, kaip mokame. Už visus raštus i visas žinias bus dėkinga „NL“ redakcija ir skaitytojai.

Naujausios mados vilnonė su knelė.

maistas buvo geras. Vaikai gau davo pieną. Buvo pakankamai mėsos, sviesto ir tt. Taigi, de presijos laikai nebuvo labai blo gi.

— Ką veikėte ir kaip vertė tės nustoje dirbti „Steel Plant“?

— Nustojęs dirbti „Steel Plant“ pradėjau verstis kaip savanoriškas, nuo niekono ne priklausomas, kontraktorius. Kaip matote, šiuo metu turiu 2 namus ir farmą 20 akrų. Tai gi, Kanadoje neblogai sekėsi. Nors šiuo metu nedirbu ir pas kutinius kelis metus žiemos me tu nedirbdavau, bet sekanti pa vasarį dar tikiuosi dirbsiu, tik jau ne kaipo kontraktoriaus, bet kokį lengvesnį darbą.

— Ką galite pasakyti apie lietuviškas organizacijas ir lie tuvišką spaudą?

— Išgyvenau S. S. Marie 47 metus, bet ligi pirmųjų tremti nių (D. P.) atvykimo 1947 mt. pabaigoje — 1948 mt. pradžio — daugiau lietuvių, išskyrus mano broli Vincentą, kaip ir nebuvo. Kad ir buvo, tai toki, kurie save lietuviams neskaitė ar ba nesiskaitė lietuviams esą. Lie tuviškų laikraščių gaudavau iš USA — „Naujienas“, „Kelei vį“, „Dirva“ ir kt. Šiuo metu esu „Nepr. Lietuvos“ prenume ratorius.

— Ar niekuomet negalvojo te grįžti Lietuvon ir ką galvo jate apie paskutinių laikų atvy kusius tautiečius?

— Pirmaisiais metais po at vykimo į Kanadą ir vėliau ligi

apsiženijau (p. Verbicko žmo na yra ne lietuvi, bet labai sim patiška moteriškė) vis galvoda vau grįžti Lietuvon. Mirus mo tina, išsiskirsčius giminėms ir pažįstamiems, nutrūko ir susi rašinėjimas su Tėvyne. Neti kiui, kad kada nors tektų Lietu vą pamatyti, ypatingai dėl se natvės.

Mūsiečiai tremtiniai — D. P. man atrodė, esą labai darbštūs, gudrūs ir gabūs žmonės. Jie jau statosi namus, perkasi ma šinas ir, bent man taip atrodė, kad daugumoje pasiliks čia vi sam savo gyvenimui Kanadoje. Gal tiksliai tie, kurie ką nors Lie tuvoje paliko — ūkius, namus ar pan., tie panorės sugrįžti, jei kada nors bus galima.

Tuo ir baigiau pasikalbėjimą su p. D. Verbicku. Baigiant, negalima praleisti apie p. Ver bicko nuopelnus lietuvių koloni jai. Nuo pat pirmųjų lietuvių tremtinių atvykimo ligi dabar daug kas susilaukė nuoširdžios p. Verbicko pagalbos. Ar rei kėjo vertėjo, ypatingai patiems pirmiesiems, ar butą surasti, ar padėti atsiimti gimines ar drau gus iš Vokietijos, ar kitais at sitikimais, p. Verbickas nuošir džiai visiems padėjo. Be abe jo, kad už šį nuoširdumą ir ge rus darbus dar 1948 mt. pirma sis lietuvių komitetas S. S. Ma rie buvo išrinkęs p. D. Verbic ką komiteto garbės nariu.

J. Sk.

S. S. Marie korespondentas. 1951 mt. Sausio m. 28 d.

Kaip išsilaikyti sveikam

DR. B. MATULIONIS.

Sveikas vargšas laimingesnis, negu ligotas karalius.

Saadi.

I.

Kiekvienam sveikata yra viskas. Be sveikatos žmogus yra lyg žuvis. Sveikatą reikia saugoti, taupyti, nes ji yra nepastovus ir trapus dalykas. Ne visos ligos, kurios pakerta mūsų sveikatą, yra neišvengiamos. Kartais mūsų sveikata palūžta tik todėl, kad mes nemokame ar nenorime jos saugoti. Palūžusią sveikatą pataisyti esti nepalyginti sunkiau, kaip ją pasaugoti. Kiekvienam, kol dar sveikas, labai pravartu būtų dažniau prisiminti ir pagalvoti apie savo sveikatą, ir pagal išgales ją saugoti nuo pavojų. Sveikatos apsaugos klausimai labai platus ir sudėtingi. Daug apie tai reikėtų rašyti. Šioje vietoje turėsiu pasitenkinti pareikšdamas tik keletą bendro pobūdžio minčių. Tai bus lyg rodyklė, kur reikia kreipti savo dėmesį.

Kas kenkia sveikatai?

Blogas butas. Jei butas drėgnas — laikui einant, paengva daugelis pradeda sirgti labai sunkiai pagydoma liga — chroniniu reumatu. Drėgmės, vandens garų šalinimas iš buto yra labai svarbus dalykas. Savo bute mes praleidžiame mažiausiai pusę savo gyvenimo. Jei buto oras blogas — drėgnas, pilnas dulkių ir visokių garų — susidaro geros sąlygos įvairioms plaučių ligoms atsirasti. Nuolatinis buto vėdinimas padeda apsaugoti mūsų plaučius nuo daugelio ligų.

Visokių ligas sukeliančių bakterijų galingiausias priešas yra stipri dienos šviesa, ypač saulės spinduliai. Langų užkarsymas visokiomis užuolaidomis ir uždangomis yra sveikatos atžvilgiu labai negeras paprotys. Juo daugiau dienos šviesos ir saulės spindulių, juo daugiau gryno oro pro atvėrimus langus eina į butą, tuo mažiau esti tokieji būtinai ligoms atsirasti. Prisiminkime tik dvi dvi.

Patyrimas rodo, kad tarp susirgimų džiova ir blogo buto yra aiškus ryšys. Švarus, šviesus ir gerai vėdinamas butas apsaugo šeimos sveikatą nuo daugelio rimtų pavojų.

Blogas maistas. Kas yra blogas maistas nelengva keičias žodžiais paaiškinti. Klaidinga būtų manyti, kad tiksliai tasai maistas yra blogas, kuris yra pasenęs, sugedęs ir turi jau blogą kvapą. Be abejo, pasenęs ir pradėjęs gesti maistas, ypač mėsos produktai, gali būti sveikatai kenksmingi, pav., pasenusioje dešroje gali atsirasti labai pavojingų nuodų. Bet ir visai šviežiose produktuose gali būti pavojingų ligų seklos, t. y., bakterijų.

Imkime karvių pieną. Karvės, išore būdamos sveikos, gana dažnai serga džiova. Tokių karvių piene esti džiovos bakterijų. Paskutinių porų dešimtmečių Amerikos patyrimas aiškiai įrodė, kad daugumos vaikų džiova, ypač kaulų džiova, atsiranda visų dažniausiai iš karvių pieno. Tik virintą arba pasteurizuotą pieną galima vartoti be pavojaus sveikatai. Ypatingai tas svarbu vaikams. Jei pieną labai lengvai patenka ne tik džiovos, bet ir visos eilės kitų pavojingų ligų bakterijos. Užtai pienas turi būti patikimai pasteurizuotas arba išvirintas ir stropiai saugomas nuo bet kokio užteršimo, laikant jį švariose induose, saugant nuo mūsų ir tt. Kas pasakytą apie pieną lygiai liečia ir įvairius pieno produktus.

Pavojinga vartoti nežinomos kilmės, veterinarijos kontrolės nepatikrintus mėsos produktus, nes kartais gyvuliai suserga tokiomis ligomis, kurios limpa ir esti labai pavojingos žmogui. Pagalios ir visai geri maisto produktai gali pasidaryti ligų šaltinis, jeigu jie liečiami nešvarių rankų, neapsaugoti vasarą nuo mūsų ar laikomi nepakankamai švariose induose. Įsidėmėkite, kad šaldytuvų šaltis ligų bakterijų negali užmušti.

Niekur švara nėra taip svarbi, kaip tvarkant ir laikant maisto produktus bei gaminant valgius. Kas šios taisyklės nepaiso, kartais gali labai skaudžiai nukentėti. Vandenyje labai dažnai pasitiko visokių labai mažų gyvių ir kenksmingų bakterijų. Jei toks vanduo geriamas arba vartojamas virtuvėje maisto produktams ar valgio indams plauti, kartais galima apsigriesti net labai pavojingomis ligomis. Vidurių šiltinės, kruvinosios ir eilės kitų ligų bakterijos gali ilgą laiką išbūti gyvos vandenyje. Šaltos žiemos metu vanduo šioms bakterijoms nepakenkia ir jos ten gali ilgai išbūti gyvos. Todėl niekada negerk ir maistui bei gerimams gaminti nevartok nevirinto vandens. Bet galima gerti ir maistui vartoti nevirintą vandenį, jeigu jis gaunamas miestuose stacinei iš

vandientiekio. Matote, miestų vandentiekio vanduo esti labai stropiai saugomas nuo bet kokio užteršimo; jis esti praleidžiamas per ypatingus kostuvus ir valytojus, kurie užmuša kenksmingas bakterijas.

Nešvara. Ligos pagal jų kilmę galima padalinti į dvi dalis. Vienų ligų kilmė glūdi pačiame žmogaus organizme tiksliau sakant, pačioje žmogaus organizmo prigimtyje.

Kodėl ir kaip jos atsiranda — sunku pasakyti. Tai bus vėžys ir kiti navikai, nuomario liga, kai kurios proto, nervų, odos ir kitų kūno dalių ligos. Šitas ligas ir gydyti labai sunku, kadangi jų priežastis nežinoma. Bet yra kita dalis ligų, kurias sukelia ir žmogaus kūną patekę visokios bakterijos. Gamtoje ir žmogaus aplinkoje labai dažnai pasitaiko visokių bakterijų, kurios, patekusios į žmogaus kūną, jį apsigriatina. Vienos iš tų bakterijų patenka į žmogaus kūną kartu su apkrėstu maistu ar geriamu vandeniu; tai džiovos vidurių šiltinės, kruvinosios, iš dalies skarlatinos, difterijos vaikų paralyžiaus ir kitos ligos.

Kitos bakterijos su dulkėmis, ypač nešvariuose dulkuose butuose, pakyla į orą ir kartu su kvėpuojamu oru patenka į plaučius. Čia pirmoje vietoje minėtinos džiovos bakterijos. Bet yra daug ir kitų sunkių, pavojingų ligų, kurių bakterijos į plaučius patenka tik su kvėpuojamu oru. Nors žmogus negali nekvėpuoti, negerti ir nevalgyti, bet užtai žmogus gali, jei tik nori ir stengiasi, apsaugoti nuo bakterijų orą, vandenį ir maistą.

Visų pavojingiausias dalykas esti orą apkrėsti džiovos bakterijomis; deja, tas pasitaiko neretai. Štai kaip esti. Džiovos liga yra labai išplitusi. Vaikščiojančių ir darbų dirbančių džiovininkų yra gana daug. Matote, plaučių džiovos liga beveik visuomet prasideda labai pamažu, nejučiomis; susirgęs džiova pradžioje net keletą mėnesių nieko nežino, kad jis ligonis yra; jis dirba, visur vaikšto, lanko pažįstamus, išrodo gerai, ir nei jam, nei jo šeimai ar pažįstamiems nė į galvą neateina, kad jis džiova serga. Toksai žmogus retkarčiais truputį sukosti; jis retkarčiais atsikosti šiek tiek skreplių ir juos išspjauja. Bet tuose skrepliuose gali būti milijonai ir milijardai gyvų džiovos bakterijų. Kai išspjauti skrepliai išdžiūsta ir į dulkes pavirsta, tai su tomis dulkėmis ir pakyla į orą visos džiovos bakterijos. Ir štai kas, tokio oro į plaučius įtraukia, tas jau apkrėstas. Dažnai džiovininkas išrodo geriau, kaip sveikasis; džiovininkas gali būti pilno kūno ir veido, raudonas, nė kiek nepablyškęs. Iš išorinės išvaizdos negalima atspėti, kas yra džiovininkas. Iš to, kas pasakytą apie džiovos ligos pradžią ir džiovininko išvaizdą, reikia padaryti labai svarbią išvadą. Jei sukostėjęs skreplių atsikostė, niekada nespėjauk ant žemės, o ypatingai kambaryje ant grindų; neiešk to daryti ir kitam. Atsikostėjęs niekada skreplių neišspjauk ir į nosinę. Tai labai pavojingas paprotys. Skrepliai nosinėje bematant sudžiūsta į dulkes. Kai tokią nosinę vėl iš kišenės išsitrauksi, nematomos išdžiūvusios skreplių dulksės, kaip debesys, pasklis aplinkui ore. Dažnai džiova apsikrečiama tokiu būdu. (Bus daugiau)

Apie Toronto radijo valandas

Jau antras mėnuo duodama lietuviška radijo valanda per St. Catharines stotį, kurią užpildo Toronto radijo akcija. „Tėv. Žiburių“ nr. 7 pasirodęs, tuo reikalu vieno skaitytojo pa sisakymas rodo, kad mūsų tautiečiai nuosirdžiai sveikintų lietuvišką žodį per radijo bangas, jei visas šis reikalas būtų patstatytas į tinkamas vėžes ir nors iš dalies atliktų sukeliamais lūkesčiams. Atsiliepiu „Tėv. Žib.“ skaitytojams visai praktiškai ir priimtina nurodė, kad radijo valanda turėtų rasti paramos iš visų pietinės Ontario apylinkės lietuviškų organizacijų, kurioms jos klausimas prieinamas, ir taip pat su darant redakcijai kolektyvą, patobulinti perduodamą programą, kuri ligi šiol yra žemiau reikalingo lygio.

Paaiškindamas plačiau apie valandėlės atsiradimą, „Tėv.“ K-o pirm. J. R. Simanavičius išpareigojo parūpinti papildo-

priežastų sąmoningai klaidinami reikalo smulkiau nežinantieji laikraščio skaitytojai. Pagal redaktoriaus prieraišą, visa ši valandėlė yra vieno asmens privatus biznesas, kuris, būdamas paprastu darbininku ir apkrautas šeimos išlaikymo rūpesčiais, surizikavo prisiimti 2000 — 2200 dolerių metinę mokesčių naštą, realiai nematydamas iš jos jokios apčiuopiamesnės atgrąžos. Ir tam šitai tokiu mastu dar negirdėtas visuomeniškas altruistas ryžosi tik po to, kai jokia Toronto organizacija nepanoro imtis tokio apmąstyto žingsnio.

Reikalus tikrovėje yra visiškai persuktas. Toronte ALO-K-e, kur lietuviško radijo pusvalandžio klausimas buvo išsamiau svarstytas ir pereinę metų pabaigoje prieitai nutarimas — bandyti jį praveisti vieno mėnesio tarpe. Tuo reikalu ALO-K-o pirm. J. R. Simanavičius išpareigojo parūpinti papildo-

KALENDORIUS

1951

METAMS

Kovas

31 d.

1	K	Albinas, Dovydas,	Rusnė, Amalis.
2	P	Elena,	Albonė, Eitautas.
3	Š	Kunegunda,	Tulė, Uosis.
4	S	Šv. Kazimieras, L. Gl.,	Daina.
5	P	Adrijonas, Teofilis,	Giedrė, Adakris.
6	A	Koleta, Perpetua,	Raminta, Rytis.
7	T	Tomas Akv.,	Vaidilutė, Rimtautas.
8	K	Jonas nuo D.,	Vidminas, Vaižgantas.
9	P	Pranciškė Nš.,	Visgailė, Žigintas.
10	Š	40 kankinių,	Žibutė, Dainius.
11	S	Konstantinas, Eulog.,	Žiedūna.
12	P	Grigalius,	Jorunė, Vartulė.
13	A	Eufrazija,	Jundilė, Liutavaris, Sirpstė.
14	T	Leonas, Matilda,	Salvė, Karigaila.
15	K	Klemensas, Abraomas,	Gideikė, Aujotas.
16	P	Julijonas,	Gidonė, Vaidotas.
17	Š	Patricijus,	Varūnė, Gendvilis.
18	S	Verbų s., Kiril., Edv.,	Vaiagalė, Saulius.
19	P	Juozap. šv. M. sužad.,	Pretenis, Širdvalda.
20	A	Filemonas,	Velotė, Eimutis.
21	T	Benediktas,	Alpė, Lingaila.
22	K	Did. ketv., Katarina,	Linės, Svetigaila.
23	P	Did. Penkt., Alfonsas,	Glodenė, Tolivardis.
24	Š	Did. šešt.	Normantas, Indulis.
25	S	Velykos.	Gėla, Dorulis.
26	P	Feliksas, Teklė,	Rūta, Meldutis.
27	A	Jonas Dam.,	Gerutė, Vygandas.
28	T	Jonas Kapistronas,	Žalvytė, Kernius.
29	K	Pastoras,	Liūtė, Donulis.
30	P	Anelė,	Jotekis, Ginutis.
31	Š	Benjaminas, Balbina,	Visomantė, Galigandas.

Mėnulis: 7 — jaunas, 15 — priešpilis, 23 — pilnatis, 30 — dlč.

mų informaciją ir sąlygų išaiškinimo. Tačiau dalykas čia ir užsibaigė, nes jau antrame po n. metų posėdy ALOK-o atsto vai buvo pastatyti prieš faktą, kad tuo tarpu pirminkas savo vardu pasirasė su viena provincijos radijo stotimi metinę sutartį net visai savaitinei valandai. Žinoma, dėl to viso nebuvo jaudintasi ir valandėlė palikta katalikų akcijos geresniam pasiekimui. Toronto ALOK-u būtų sunkiai gulusi finansinė pusvalandžio pravedimo našta, tačiau čia jo žygių siūlėsi perimti ta pati „Tėv.“ bendrovė už atitinkamą atlyginimą pasinaudojant laiko daumi ir privatusis biznieri, kurie bendram reikalui būtų nesigaileję įnašų už jų prekybos imonių reklamą. Dabar, atrodo, šitos paramos trūksta, nes jei ir patikėti „Tėv.“ tvirtinimu apie vieno žmogaus pasiaukojimą, negi iparengosi visą lietuvišką visuomenę remti privačių rankų biznį. Todėl galima suprasti „Tėv.“ redaktoriaus praktikuojamą tvirtinimą, kad pirmiausiai jiems eina valandos iš laikymo piniginis klausimas, o

tik antroje vietoje yra programos suorganizavimo reikalas, nors abu tie dalykai, atrodo, neturėtų būti taip išskirti.

Toronto ALOK-as savo vasario 16 transliacijoje, kurią jis budamas nepriteklėje pirmą beveik iš pasigailejimo, po pavėluoto bent primygtinio siūlymo praktiškai neturėjo laiko paruošti ką nors padoresnio tai progai. Kas yra girdejęs minėtą transliaciją, gau padaryti savo išvadas. Vienas dalykas aiškus, kad visas lietuviškosios radijo valandėlės klausimas yra taip nevykusiai ir dangstamai pastatytas, kad jos išlaikymas, atrodo, pasidarė klaustuko zenkle.

Kanados sąlygose be paramos iš kiur niekas nepersoks aukščiau savo kaktos ir bendras reikalas turi būti bendrų pečių nesamas. Dabar po tokio pastatymo žingsnio pirmyn gaunasi nelauktas susyryvimas ir, be to, taip neriekalingai klaidinančioji tormoje susidomejusiems valandėlės patobuli nimo savo nuosavo laikraščio skaitytojams.

Algirdas Pulkys.

SIBIRE BUVAU

SU LIETUVIAIS

3. RAŠO LENKŲ ŽURNALISTAS R. GŽYMALA

PIRMASIS ETAPAS

Po keleto nepaprastai sunkios kelionės parų, mūsų traukinyje stajavo kažkurioj stoty. Girdėjome enkavedistus bėgiojant aplinkui ir kažką šaukiant. Po geros valandos mūsų vagono durys prasiskleidė. Pamatėme priešais atkištus durtuvus.

— Lipkit lauk!

Išilgai ilgos vagonų virtinės išvydom juodojant suplakta žmonių masė, mūsų nelaimės draugus. Daug buvo sergančių, šalimais gulėjo pakeliui mirusiųjų lavonai, likusieji gryo oro apsaugini, stovėjo širdinėdami. Tai buvo Starobielsk. Pagaliau, tankių NKVD sargybos gretų apsupti, iškeliavom iš geležinkelio stoties. Kelias vedė pro skurdų Ukrainos miestelį. Mazi vienaukščiai mediniai namukščiai; žmonės vilkėjo skudurus. Enkavedistai jiems draudė žiūrėti į mus ir įsakinejo suktyti veidų į sieną per visą mūsų kelią.

Taip priėjom didžiulę, apie 3 metrus aukščio spygliuotų vielų tvoromis apsuptą stovyklą. Ten leido mus grupėmis ir liepė sėstis žemėje vieniems greta kitų. Besidairydamas pastebėjau, kad esame buv. priavoslavų vienuolyno kieme. Priešais dunksnojo didelė cerkvė su nugriautais nuo boksčių kryžiais, šalimais kažkiek pastatai. Toliau — neseniai pastatyti dinti barakai.

Pasibaigus įprastinei ceremonijai: krata, vis tų pačių duomenų surašymui, suvarė mus į barakus. Patekau į cerkvę, didelę šventovę, nuo kurios sienų tebežvėlgė šventųjų paveikslai ir bizantiškos freskos. Didžiulė cerkvė buvo užgriozdyta ligi pat kupolo milžiniškais pastoliais. Ant jų prengta tūkstančiai lentynų, kuriose turėjo būti įstatyti guoliai.

Čia mums davė kėk maisto: karštos sriubos ir po riekelę duonos.

LIETUVOS MINISTERIAI

Papietavęs ėmiau dairytis aplinkui. Suradau vieną kitą pažįstamą, kurie važiuo kitoose vagonuose, kalbėjau su jais. Ne pažįstami žmonės prieidavo ir su neįmanu klausdavo:

— Kas gi dabar bus? Ką toliau darys su mumis?

Vienas pažįstamas pasakė:

— Drauge su manim važiuo buvę Lietuvos ministrai: Suktus ir Endziulaitis ir būrelis estų.

UŽPUOLĖ PARAZITAI

Vakare nuvarė mus į guolius. Tai buvo paprastos neobliuotų lentų lentynos, kurios nuo šiol turėjo mums atstoti lovas. Neturėjome kuo užsikloti, tad šildemes prisiglaudę vienas prie kito.

Praėjimuose žėrėjo elektros lemputės, o aplink cerkvę vaikščiojo sargybniekai. Kai kurie mūsų galvojo apie pabėgimą, tačiau tai nebuvo įmanoma. Be kitako, stovykla buvo apsupta tankia spygliuotų vielų tvroa ir kas 50 m. stūksojo mediniai sargybų bokšteliai, kuriuose stovėjo automatai ginkluoti sargybniekai.

Naktį užpuolė parazitai. Vos sugulus, mus puolė milionai išisom virtinėm, byrėjo nuo

bū tiesiai ant galvų. Žmonės leidosi nuo lentynų, bėgo į koridorių ir ten gulė ant grindų.

SUŽINOM APIE KARĄ

Sumigus prižadino kažkoks nepaprastas triukšmas. Švesos užgėjo. Pasklido baimės kupini sargybnių šūkavimai, o po valandėlės išgirdome ritmingą lėktuvo motoro ūžimą.

Pasipylė klausimai: — Kas čia dabar? Ar girdit? Svetimi lektuvai! Tikriausiai prasidėjo karas su vokiečiais?

Keletai dienų praslinskus, atvyko tariamoji gydytojų komisija, kuri „tyrė mūsų sveikatą“. Iš tikrųjų tai buvo parodija, nes gydytojas nemokėjo nei lenkiskai, nei lietuviškai, nei estiskai, o daugelis kalinių nemokejo rusiškai. Kažką įrašė į mūsų dokumentus, o po tos „komisijos“, keletai dienų praslinskus, suvarė mus į tuos pačius vagonus ir išvežė toliau į šiaurę. Žinios apie vokiečių sovietų karą pasitvirtino. Bet jos neturėjo jokios įtakos mūsų likimui. Mums nebebuvo išsigelbėjimo.

Ir vėl slinko ilgos dienos aklinai uždarytame gyvuliniam vagonė. Ir vėl alkis, prasmirdusios žuvys, riekelė juodos duonos ir nepakankamas kiekis vandens.

Pagaliau mūsų traukinys sustojo. Atėjo valanda, kurią mes, kaip ir mūsų protėviai, atsiveikino su vakarais, atsiveikino su Europa.

Tai buvo stotis vardu Sosva, jau kitą pusę Uralo kalvyno, nebe Europoj — Azijoje.

Mūsų pravažiutas kelias buvo šis: Vilnius, Minsk, Borišov, Orša, Smolensk, Roslavi, Briansk, Oriol, Jelec, Starobielsk, Borisoglebsk, Penza, Kazan, Soropov, Sverdlovsk, Sosva.

Vėl išvarė mus iš vagonų, o paskui, sargyboj lydimi, nuejome to paties, kaip ir stotis vardu, Sosvos upės linkui. Čia turėjom pirmą po kelių savaitių progą nusipiausti, nes paskutinį kartą buvom prausęsi Starobielske. Vienas kolegu turėjo skustuva ir čia pat vietoje įstėgė „skutyklą“.

PLAUKIAME SOSVOS UPE

Suvarė mus į baidokus, tam sius ir dvokiančius, kaip kokius karstus ir uždarė. Atsidūrė po deniu, nieko nematė, tik girdėjom besiplakančią šonus vandens talaškavimą. Po ilgos ir alsinančios kelionės, pagaliau, atidarė denio angas ir mums liepė kraustytis. Laipniais išlipom į krantą. Pažvelgus aplinkui, visur driekėsi gū

di Sibiro taiga, tik aplink prieplauką buvo iškirsta prošvais-tė, o toliau ji stūksojo nepalies-ta ir tanki.

Mus vedė išmintais taigoje siaurais takais, kuriais galejome eiti tik virtine. Voros prieky ir užpakaly ejo sargybniekai su užmaitais ant šautuvų durtuvais, budriai sekdami kiekvieną mūsų žingsnį. Jei kuris kalinių stabtelėdavo dėl nuovargio, šautuvo buožės smūgis buvo verčiamas judėti iš paskutiniųjų. Jauni vyrai pasiskirstė ir nešė daiktus senesniųjų, kurie neturėjo jėgų juos tempti. Taip judėjome.

STOVYKLA TAIGOJE

Taip žygiavom keliolika kilometrų. Pagaliau prieš mūsų akis prasiverė didelė iškirsta aikštė, o jos vidury statinių tvora ir spygliuotom vielom aptverti žemi mediniai pastatai. Mums įsakė sustoti netoli užbrėžtos ribos, kurios nevalia buvo peržengti.

Čia mus išlaikė dvi paras. Dienos metu dar šiek tiek šildė blanki saulė, bet naktimis buvo žiauriai šalta. Antrą stovyklavimo naktį liūtis sulijo kiauurai ir užgesino laužus.

Trečią dieną vedė prie vartų. Ten pagal sąrašą mus šaukė ir vedė į vidų.

Bus daugiau.

Pirmąjį Nobelio laureatą Amerikoje Sinclair LEWIS palydint

Šiemet sausio mėn. 10 d. Romoje mirė garsus amerikiečių rašytojas, Nobelio laureatas Sinclair Lewis. Nežiūrint to, kad S. Lewis yra vadinamas amerikiečių literatūros blogu berniuku, jis yra vienas tų didžiųjų autoritetų, kuriais remiasi sparčiai bręstas ir bujojęs šio kontinento romanas.

Sinclair Lewis gimė 1885 metais Sauk Center, Minnesotos valstybėje, gydytojų šeimoje. Buvo rudaplaukis, šlakuotas, ne gražus, bet gyvas ir energingas vaikas. Jaunuolis pasižymėjo savo keistu ir neramiu būdu, atitokimu nuo kasdieniškosios buities, nemėgimu ir net pajaukimu savo miestelio ir miestelių gyvenimo, noru iš jo išsprukti. Baigęs gimnaziją, studiuoja literatūrą Yale universitete (New Haven, Connecticut). Studijos gana dažnai pertraukiamos: porą kartų, nuotykų įsiviešėjimas, išvyksta gyvulių transportui skirtu laivu į Europą; kiek vėliau, prisisėmęs socialistiškųjų idėjų, sargauja Upton Sinclair utopinę „koloniją“ New Jersey. Greit tačiau pradeda nepakęsti per dažno susidūrimo su kolonijos gyventojais ir sargo amata meta. Išvažiuoja Panamon, tikėdamasis rasti laimę ten, bet, nepavykus, grįžta į Yale baigti studijų. Visų tų nuotykų jis įklijimo ir studijų metu jis aktyviai bendradarbiauna spaudoje, redaguoja vietinį studentų biuletinį. Baigęs studijas (1908), vėl prasideda nuotykų gėdos kelionės, o su jomis susijęs nuolatinis pinigų trūkumas, nušyvilimas gyvenimu, noras rašyti ir sykiu visiškas išsisėmimas, įvairios tarnybos, dažniausia laikraščių ir žurnalų redakcijose. 1914 metais veda Grace Livingstone Hegger, su kuria po keleto metų išsiskiria. Šio žmona yra parašiusi romaną „Half a Loaf“, kuriame yra nupiešusi idėjų savo vyro charakterį. Antroji Lewis'o žmona Dorothy Thompson yra daugelio politinių veikalų autorė. Šios antrosios vedybos irgi baigėsi skyrībomis 1942 metais.

Pirmas, gana banalus S. Lewis romanai — „Our Mr. Vrenn“ — pasirodė 1914 metais. Po to, neypatingos vertės romanai, vaizduoją buržuazinio gyvenimo eilinių standartų, sėka vienas kitą, kol 1920 m. jis išleidžia pirmą savo vertingą veikalą „The Main Street“. Šis romanas, nuskambėjęs per visą Ameriką, sulaukęs nepaprasto pasisekimo, išverstas į kuone visas Europos kalbas, visiems laikams iškėlė Lewis vardą Amerikos literatūroje. Main Street pavydinimu gatvė randama kiekvienoje Amerikos mieste ar miestelyje, bet manoma, kad Lewis savo romane ypač „atsikėrė“

„jo“ savo vaikystės miestui (Sauk Center) ir jo gyventojams. Provincializmas, smulkūs miestiečių interesai, pletikai, bukaprotiškumas, konvencionalizmas ir apdulkėjusi kasdienybė — dalykai, kuriuos autorius be pasigailėjimo plaka savo talentinga reto kandumo plunksna. Suprantama, kad šiuo savo veikalu Lewis susilaukė daugelio aršių priešių.

Sekantis S. Lewis veikalas, dar labiau jį išgarsinęs, yra „Babbitt“ (1922), pažįstamas vienam europiečiui kaip vidutinio amerikono portretas — satyra. Ponas Babbitt yra (S. Lewis omeny) šių laikų amerikiečių civilizacijos „tobulas produktas“, jos vidutiniosios klasės apoteozės puikus simbolis. Bendrasis, bukaprotis individas, jis tačiau yra užkietėjęs įsitikinime, kad jis yra galutinis ir išbaigtas pasaulio herojus.

„Po Babbitt seka Arrowsmith“ (1925), labai vykęs Lewis romanas iš gydytojų gyvenimo. Mokslininkas Martin Arrowsmith yra kilnus užsidegėlis, tiesios jėškotojas, nuolat susidūriąs su jį naikinančiomis miestiečių gyvenimo bakterijomis. Veikale daug ironijos, sarkaz-

mo ir agresyvumo, bet jo plati apimtis, didi idėja, skrupulingas gyvenimo pažinimas daro jį ypač patraukliu.

Mantrap (1926) — romanas iš advokatų gyvenimo, ir vėl, 1927 m., S. Lewis vardas nuaidi su jo Elmer Gantry, romanu, kur aukščiausio laipsnio sąmojom ir satyra autorius aprašinėja Amerikos religinį gyvenimą ir dvasininkus. Visuomenės emociniai polinkiai, prieiną ligi religinės isterikos, ir dvasininkų gudri hipokrizija piešiami šioje knygoje cinišku nekalumu. Knyga susilaukė sensacijos; iš vienos pusės ją šiltai ir džiaugsmingai priėmė džiūgaujanti kritika, iš antros — Lewis buvo apšauktas bedieviu, piktadariu ir panašiais sinonimais. Sakoma netgi, kad po šios knygos išleidimo autorius buvo bandomas suimti, patalpinti kalėjimui, nušūti ir pan. . .

Po Elmer Gantry, S. Lewis vėl rašo eilę romanų, kurių ryškiausi yra „Dodsworth“ (1929), (labai įdomiai piešias vieno piliečio ir jo socialiai ambicingos žmonos karjerą), „Ann Vickers“ (1933) ir kt. Visuose juose

Lewis tas pats: kenčias ir kovoja su įsigalintiu materializmu, nešančiu vien dvasinį iškrypimą, broždytą dėl valdžios, garbės troškimo. 1926 metais S. Lewis atsisako priimti Pulitzer premiją už savo veikalą „Arrowsmith“ dėl to, kad, jo žodžiais tariant, premijos donatoriaus palinkimas prie knygos, vaizduojančios „sveiką Amerikos gyvenimo atmosferą ir aukščiausią manierų ir vyriškumo standartą“ kvepiąs provincializmu.

1930 metais S. Lewis'ui suteikiama Nobelio premija, kurios jis neatsisako ir vyksta į Švediją jos pasiimti, nes tai buvęs jau ne uždaros Amerikos, o pasaulinio masto reikalas. Tokiu būdu, S. Lewis yra pirmasis amerikietis, kuriam suteikiama ši garbė. Sinclair Lewis tačiau ta proga yra pareiškęs, kad amerikiečių tarpe Nobelio premijos labiau verti būtų Th. Dreiser, Cabell, Villa Cather, Upton Sinclair.

Pripažintas Amerikoje ir visame pasaulyje, Sinclair Lewis tačiau neužmiega ant savo garbės laurų. Jo kūryba ir toliau labai produktyvi. Rašytojas ir

toliau mėgsta savo romanuose keliauti po įvairius Amerikos miestus, nurodinėti miesčioniškos dvasios apgaulingą vertę, viduriniojo luomo žmonių vulgarumą, nuolat judinti, drumsyti ramiai nusistovėjusių įvairių taisyklių bei prietarų balsą. 1949 metais S. Lewis dar yra išleides priešpaskutinį savo veikalą „The Godseeker“, o šiemet kovo mėn. bus išleistas pomirtinėje laidoje jo paskutinis romanas „So Wide the World“.

Paskutinius savo gyvenimo metus S. Lewis praleido Europoje. Gyveno Belgijoje, Olandijoje, Italijoje. Ypač mėgo Italiją, kurioje ir mirė širdies liga.

Sinclair Lewis yra realistas satyrikas, savo ypač originalia me žanre neturįs nei pranašų, nei, gal nesuklysimė pasakę, pasekėjų. Satyros atžvilgiu amerikiečių literatūroje dar jam nieks neprilygo. Prieš jį amerikoniško gyvenimo standartus bandė pajuokti kiti, Pope ar Churchill'is, bet tie rašytojai, būdami per jautrūs ir per švelnūs, nedrįsdavo užgauti amerikietiškos sąmonės ir visiškai atidengti jos ydas.

S. Lewis gi neturi toms ydoms ne trupinėlio atlaidumo.

Jis yra grynai intelektualinis rašytojas, nei minutėi nesileidžia sujaušinamas ar pakreipiamas savo mintyse kurios nors jausminės bangos. Veikalai labai plačios apimties. Autorius gilus eruditas, daug kelių, matęs, pažinęs. Nusivokiąs įvairiose profesijose, amatuose, moksluose, organizaciniame ir politiniame gyvenime. Stengėsis pažinti ir bendrauti su įvairių luomų žmonėmis. Skaitęs kuone viską. Sentimentalumo žymių jo veikaluose — jokių. Stilus be galo gyvas, energingas, vešlus, savo naujadarais labai praturtinęs amerikiečių žodyną. Kūrybinis išjautimas stiprus ir tikras iki šiurpumo. Nusistatęs išplakti, jis ir plaka. Jo gudri satyra pasiekia aukščiausių ribų. Jis moka taip prieti prie savo veikėjų, kad jie patys, nieko nenuslėpdami, apnuogina savo neypatingai žavią asmenybę. Jis moka su jais išgerti, riebiai pašneketi, pataikyti į jų jautrią pagyroms sąžinę, taip kad jie truputis po truputį numeta atsargumą ir kitus viešame gyvenime reikalingus savo dorybių ginklus, ir leidžiasi būti matomi toki, koki jie yra iš tikrųjų. „Garbingiausias“ žmones, tituluotus Draugų Pirmininkus, ilgais pavadinimais organizacijų Vadus jis išprovokuoja lygiai gabiai, kaip ir paprastas, jų vedamas, aveles.

S. Lewis kūryba yra grynai pesimistinė. Žmonių minia — kaimenė, vadovaujama stiprių bulių; pinigų, jėgos, garbės ar valdžios kriterijus vienintelis šiame pasaulyje. Kuriems pavyksta, nesvarbu kokiom priemonėm, tapti buliais — laimė. Kiti gi viešame gyvenime tesugeba nešioti tik kvailumo ir prisitaikymo kaukę.

Tiesa, kad Lewis' -o veikaluose matome ir veikėjus nuolat norinčius išsivaduoti iš juos slėgiančios aplinkos, gerinti, taisyti pasaulį. Šie personažai yra pilni dinamizmo, veiklos polėkio. Jie jiesko didesnių idealų, stengiasi išsprukti iš nusistovėjusios rutinos. Tačiau galutina me rezultate jie lieka sugniuždyti, ir dažnai vėliau patys tyčiojasi iš savo buvusio pakilimo. Net Elmer Gantry, baptistų dvasininkas, tik iš savotiško idealizmo, provincializmo niekinimo, kovoja su minia savo idiotiškuoju genialumu. Visa nelaimė yra ta, kad Sinclair Lewis, iš pradžių ironizuodamas ir apipildamas sarkazmu šiuos bloga kryptimi nuejusius idealistus, vėliau pradeda juos tarum suprasti, atjausti ir pateisinti. Taigi tiek, kiek Martin Arrowsmith yra kitoks nei visi dėl savo tikrojo idealizmo, taurumo, noro tarnauti žmonijai, tiek jo Ann Vickers yra žiauri

AŽUOLAS ŠIUOS LAUKUOS BUS - MIŠKŲ PAŽIBA. UOSIS OŠ. IR KU KUOS GEGUŽĖLĖ RAIBA. IR BER ŽELIS.. PRIE JO LIEMENĖLIO DAILAUS ČIA MERGELĖ - RYMOŠ, KAI BERNUŽIO JI LAUKS.

Pagal S. Bačinskaitės stilizuotą liaudies pasaką „Eglė žalčiūkaralienė“, dial. Augiaus piešinys.

Ring LARDNER

Šypsena

Ring Lardneris (1885 — 1933) yra vienas iš nedaugelio žurnalistų — sporto reporterių, pasireiškęs drauge kaip gabus novelistas. Jo novelių charakteriai bei jų kalba yra tipingai amerikoniški. Dažnai jo humoristiškai tragiški motyvai primena A. Čechovą.

R. Lardnerio novelės dedamos į geriausių Amerikos rašytojų kūrinių antologijas. (Vert.)

Judriame 5-sios Avenue ir 46-sios gatvės kampe stovėdavo pernai vasarą toks policininkas, kuriam, jums atrodė, jo pareigos visai nebuvo baisios. Daugumas policininkų beveik džiaugiasi, turėdami progos jus pakolioti, tokį sadistinį kompleksą pateisindami blogu oru, blogais šoferiais ar, gal būt, brutaliom žmonom. Bet Benas Collins, jūs jautėte, natūraliai džiaugėsi savo darbu, nežiūrint ar jis barė jus ar ne. Jo didelis šlakuotas veidas, švytintis gera nuotaika, niekad neaptemdavo, net ir sunkiausiose aplinkybėse.

Jūs pagaudavo jo išvaizda. Jūs maloniai nuteikdavo jo kalba. Jei tai, ką jis sakydavo, ir nebūdavo labai malonu, malonus buvo tas sakymo būdas.

Benas galėjo būti trisdešimties metų, šešių pėdų, keturių inčių ūgio ir svėrė du šimtu aštuoniolika svarų. Tai nusakoma maždaug aštuoniasdešimt procentų susisiekinimo policininkų tarp 32-sios gatvės ir parko. Bet Benas išsiskyrė iš likusių savo įgimta gera nuotaika ir — manyčiau, turiu taip išsireikšti — savo subtilumu.

Pavyzdžiui, kur Noonan, Wurtz ar Carmody pasitenkintų pasakydami: „Hei! Pasitruk iš kur atėjęs!“ arba: „Kur, po velnių, važiuoji?“ Benas pasirinktu švelnesnį būdą.

„Kaip sekasi, Barney?“ pasakytų jis aukai, sulaukytai prie posto.

„Mano vardas visai ne Barney“.

„Atsiprašau. Dėl jūsų tokio vaikščiojimo maniau tikrai būsit Barney Oldfield“.

Arba: „Manau, Jūs nepastebėjot raudonos šviesos“.

„Ne“.

„Taigi, kaip Jūs galvojot, kodėl kiti automobiliai sustojo?“

Arba: „Kokios Jūs profesijos?“

„Kontraktorius“.

„O, tai gera ir garbinga profesija ir Jūsų vietoj nė kiek to nesigėdyčiau. Aš tik neduočiau progos žmonėms galvoti, kad esu iš gaisrinės!“

Arba: „Kaip Jums patinka Londonas?“

„Man? Aš niekad ten nebuvau?..“

„Aš maniau, kad jūs kaip tik ten įpratot važinėti priešniga gatvės puse“.

Už klaidingą judėjimą prie Beno kampo, nežiūrint pasėkmių rimtumo, nebuvo baudžiama, išskyrus tas kandžias pastabas, kurios buvo pateikiamos tokiu gražiu būdu, kad jūs beveik džiaugėtės suklyde.

Privaciai — jis buvo didelis gero būdo bernas, kuris mie lai vesdavosi Grace'į kiną arba pas Arnoldus kortom palošt, arba likdavo namie ir paprastai — nieko neveikdavo.

Ir kartą, vieną rugsėjo rytą, puikus naujas Cadillac'as, mėlynas su gelsvais pagražinimais, atskrido iš šiaurės, pažaisdamas visas bendrąsias proto, New York'o valstijos ir miesto taisykles. Carmody ir Noonan šauksmai ir švilpukai tarp 46-sios ir 47-sios nespėjo sulaukyti to pasiutusio važiuotojo, bet Benas, pirmiausiai užsikirdamas savo milžinišką masę tiesiai į kelią ir, leisdamas pasirinkti vairuotojui arba sumažinti greitį, arba įvažiuoti į jį, ir tada, nuostabiu miklumu užsokdamas ant mašinos papėdės, sugebėjo sustabdyti nusi-kaltėlį tarp posto ir 45-sios gatvės.

Jis buvo gerokai įsiutęs ir beveik bėpareiškiąs tai žodžiais, kai pažvelgė į neklaužados veidą. Tai buvo gražiausias veidas, koki jis bet kada buvo matęs ir veide spindėjo akiplėšėškiausia, nerūpestinga, nepamainoma šypsena, šypsena, kuri užtemdė jam visas šypsenas, visam laikui.

„Na!“ pradėjo Benas užsikirdamas, paskui, atgaudamas pusiausvyrą: „kur jūsų šalmas?“

Ji neatsakė ir tebesišypsojo.

„Jei Jūs esat iš gaisrinės, kur jūsų šalmas ir ženklas. Arba nudažyk automobilį raudonai, įtaisyk sireną“.

Vėl jokio atsakymo,

„Ar aš atrodau kaip kvailys? Galbūt jūs galvojat, kad esat Londone, kur važinėjama kaire puse gatvės?“

„Jūs simpatiškas“, pasakė ji žaviu ir jaudinančiu balsu, kaip ir jos šypsena. „Aš galėčiau stovėti čia visą rytą ir klauti Jūsų. Tai reiškia, aš galėčiau, bet iš tikrųjų negaliu. Tu riu susitikimą 8-ję gatvę ir jau dabar vėluoju. O Jūs užimtas taip pat. Taigi — netrukdykim vienas kito. Bet norėčiau kada nors išgirs Jūsų ištisą prakalbą“.

„O, Jūs norėtumėt!“

„Kur Jūs gyvenat?“

„Name“.

„Tai nemandagu, argi mandagu? Maniau, gal Jūs gyvenat Bronz'e“ —

„Kaip tik ten gyvenu“.

„— ir tai yra pakeliui ir Rye, kur aš gyvenu, taigi galėčiau jus parvežti“.

„Ačiū. Jei jau mirt — norėčiau mirt nuo senatvės“.

„Bet aš visai nesu bloga vairuotoja, tikrai! Aš važiuoju greitai, bet atsargiai. Buffalo, kur mes anksčiau gyvenom, visi policininkai žinojo, kad aš atsargi ir leisdavau paprastai man važiuoti greit, kaip tik norėdavau“.

„Tai nėra Buffalo ir ne vieškeliai. Jei norit važiuoti greitai, lenkite 5-ją Avenue“.

Mergaitė pažiūrėjo jam tiesiai į akis.

„Jums tai patiktų?“

„Ne“, atsakė Benas.

Ji vėl nusišypsojo.

„Kada Jūs baigiat darbą?“

„Ketvirtą“.

„Taigi“, pasakė mergaitė, „kurį nors popietį, galbūt, važiuosiu namo tuo laiku“.

„Sakau juk Jums, nenoriu mirt“.

„Aš būsiu ypanigai atsargi.“

Staiga jie pastebėjo didžiulę žiopsančią minią aplink, o jie juk nepretendavo į artistus, kad vaidintų.

„Važiuk!“ sušuko Benas savo šurkščiausiu tonu. „Aš leidžiu Jums važiuoti, nes Jūs svetima mieste, bet ne taip lengvai išsprusit sekantį kartą“.

„Labai Jums dėkinga! Sušuko mergaitė. „Nemėgstu jaustis svetima ir, tikiuos, Jums neteks man daugiau atleisti tos pačios klaidos“.

savanaudė vien dėl to, kad jau čia si esanti pranašė už pilką bukaprotišką minią ir galinti ją apgaudinėti. Ponas Babbitt yra genialus siauraprotis, mokąs nuostabiai gerai prisitaikyti prie gyvenimiškų gėrybių lovio. Tačiau, kad ir „dievobaimingas, sąžiningas ir padorus“, jis jaučia tuštumą savyje, žino, kad jo idealai ne aukščiau; o visdėlo kultūrinio gyvenimo būtinumas jam dar visiškai ne suprantamas. S. Lewis tiki žmo nes manant jų gyvenimus esant bereikšmius, tuščius, atbukusius, ir mano, jeigu būtų norima šiek tiek pakisti „vietoj būti paklusniais, kantriais ir lojaliais šešesdešimt metų, paklusniais, kantriais ir mirusiais per tai, kas dar lieka iki amžinybės galo, ką, galbūt, mes gyvenimą galėtume padaryti pilnesniu“ (Babbitt, 65 psl.).

Sinclair Lewis (kaip ir kai kurie kiti Amerikos rašytojai) viso to dvasios susmukimo, gėšumo priežastį matė pliko kapitalizmo, gigantiškos industrijos išsiviešpatavime, kurs nešė retiemis išrinktiesiems milžiniškus kapitalus ir visokeriopą laisvę, kitus gi — minią — beviltiškai pavergė. Šią ekonominę priespaudą sekė kitos; papročių, valdžios, bažnyčių, Rotary klubų ir kitų drausmingų organizacijų, iš kurių visų Sinclair Lewis pašaipiai juokiasi. Juokiasi, žinoma, per ašaras, nes rašytojas trokšta žmonijai šviesesnio, gražesnio gyvenimo, kur žmogus galimai laisviau pasireikštų savo asmenybe, nevaržomai ją ugdytų materialinėje bei intelektualinėje plotmėje. Tuo tarpu gi eilinis amerikonas prisirišęs tik prie savo gėrybių, savo automobilio, radijo, televizijos imtuvo, viso savo komforto, bijo pajudėti iš savo minkštos kėdės. Jis nesidomi savo krašto kultūrinio, nekenčia europiečių (slapta jiems pavydėdamas), kuriuos jis vadina „radikalais“, ir kurie mesą į jo nusistovėjusių papročių tvarką atmosferą šiek tiek tyro oro.

Sinclair Lewis save laikė socialistu. Labai aktyviai pasisakė už Prof. Sąjungų įkūrimą. Reikalavo, kad kapitalas ir darbas sudarytų integralinę vienumą, kad darbininkai nebūtų išnaudojami ir pavergiami. S. Lewis nekenė visokeriopos priespaudos, suvaržymų, cenzūros, įvairių rūšių potvarkių, visuomeninio suniveliavimo. Kadangi šie dalykai esamame pasaulyje buvijo, ir daug kieno yra pateisinami, S. Lewis daugeliui atrodė anarchistu. Iš esmės, jis yra J. J. Rousseau palikuonis, tik jis gerą žmogaus prigimtį, kurią gadinanti visuo menė.

Šiandien, praėjus daugeliui metų nuo Sinclair Lewis sensacingų veiklų pasirodymo, ma-

KULTŪRINĖ KRONIKA

PASIZYMEJO LIETUVIS DAILININKAS

Dailininkas Pranas Lapė buvo patekęs į vad. pagelbinę vokiečių kariuomenę į Suomiją, bet iš ten pabėgo ir apsigyveno Švedijoje — Stockholme. Čia jis gilino studijas dekoravimo mokykloje, o vėliau toje pat mokykloje buvo mokytoju.

Jis ir pasižymėjo kaip gabus dekoratorius. Pernai buvo išleista kanadietės, dailiojo čiuo žimo čempionės, Ann Barbara Scott knyga „Skate with me“ čiuožk su manim, kurią iliustravo dail. P. Lapė. Paskui jis padarė eilę paveikslų, kurie buvo panaudoti Gaevles miesto 500 metų sukaktuvėms, Karlstadto 500 metų sukaktuvėms; Stockholmo pašto muziejus jam užsėkė eilę paveikslų, vaizduojančių Švedijos pašto istoriją ir tt.

Atvykęs į Ameriką, dail. P. Lapė tuojau įsijungė į Amerikos meno darbus ir čia iliustravo eilę naujų leidinių.

APDOVANOTAS DAILININKAS

Bolivijos valdžia lietuvių dailininką Joną Rimšą apdovanojo Bolivijos ordenu Condor de los Andes Comendador.

Be to, p. Rimša yra paskirtas Ispano — Amerikos tarptautinės meno parodos Madride Bolivijos atstovu.

NAUJAS KLAIPĖDIŠKIS DAKTARAS

Mažosios Lietuvos „Keleivis“ praneša, kad Henrikas Staras, 1920 m. gimęs Ramučiuose, šliutės ap., lankęs Klaipėdos gminaziją ir Tuebingeno universitetą, dabar pabaigė medicinos fakultetą ir gavo daktaro laipsnį. Klaipėdiečiai džiaugiasi, kad jie turės naują savo gydytoją, kurs yra kilęs iš ūkininko šeimos.

tome, kad Amerika yra jau žymiai pakitusi, nebetokia, kurią randame Lewis'o raštuose. Tiesa, Main Streets vis dar gausesios, ir Babbitt'ų (prisitaikėlių ir veidmainių) dar yra, ir ilgai jų bus. Tačiau pastebime, kad Amerikoje, šalia nepastovaus materialinio gėrbūvio, yra nebloginai organizuojama socialinė globa; asmeninė žmogaus laisvė — reali; mokslai ir menai kyla ir kai kuriose srityse pralenkia Europą. Jaunam kraštiečiui negalima statyti tų patelių reikalavimų, kaip per ilgus amžius savo civilizaciją sukūrusiai tautai. Sinclair Lewis žodis buvo teisingas ir reikalingas, ir šiandien, skaitant jo knygas, galime tik pasidžiaugti matant tokį ryškų pasikeitimą dalykuose, dėl kurių rašytojas tiek sielojosi.

„RŪTA“ LEIS „PROŠVAISTES“.

„Rūtos“ leidykla nori išleisti daugiau lietuviškų knygų. Pirmiausia leidžia seriją mažesnių knygų bendru „Prošvaisčių“ vardu. Jomis norima tautiečiams duoti medžiagos dvasiškai atsigauti, niūriomis tremties dienomis švystelėti pluošteliu spindulių.

Pirmuoju „Prošvaisčių“ leidiniu išeina Vyt. Tamulaičio „Raguovs malūnininkas“. Šioje apysakoje meistriškai vaizduojamas 1863 metų sukilimas. Šis laikotarpis primena dabartinį laikotarpį.

Apysaką sudaro 64 puslapiai, gražiai dailininko Ž. Žilinsko iliustruoti.

Kaip dažnai pasirodys „Prošvaisės“ priklausys nuo skaitytųjų, tačiau planuojama kas mėnuo išleisti po vieną mūsų geriausių rašytojų kūrinių. Jų kaina nustatoma kiek galint žemiausia — tik 25 centai už knygėlę. Skaitytųjų patogumui priimami užsakymai iš anksto po \$ 1.00 už keturius serijos numerius.

Kviečiami visi tautiečiai į talką: rašytojai duokit savo kūrinius mums išleisti, platinėjai neškit į skaitytuosius mūsų knygeles ir tautiečiai ne tik patys išsilykite po vieną leidinį, bet ir užsakykite tremtinėms, kurių šiandien padėtis yra sunkesnė.

„Rūta“.

P. O. Box 78 Rodney, Ont. Canada.

LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO MINĖJIMAS.

Lietuvos karaliaus Mindaugo 700 metų karūnavimo sukaktuvėms paminėti dail. A. Varnas piešia paveikslą Mindaugo karūnavimas, dail. P. Kiaulėnas — Popiečius Inocentas IV pasirašo Mindaugui laišką, dail. K. Varnelis — Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimas. Dailininkus macedonuoja klebonai. Dr. Z. Ivinskis Romoje renka medžiagą leidiniui apie Mindaugo karūnavimą ir krikštą.

SPAUSDINA DU LAIKRAŠČIUS

L. W. F. spaustuve Miunchene, Vokietijoje, kurią veda Albertas Puskepalaitis ir Ansas Lymanas, spausdina du lietuviškus laikraščius: „Mūsų Pasaulis“, kurį redaguoja M. Zablockas ir „Jaunimo Ratelis“, kurį redaguoja P. Jasiukėnas. Netrukus ta spaustuve atspausdins Anuso Pėteraičio knygą „Prisiminimai apie surinkimus Prūsų Lietuvoje“.

rus — vairuotojus istorijas labai menkai realiai pagrįstas. „Važiavo toks tipas 1922 metų Buick'u, šviesos pasikeitė ir, kai buvo laikas važiuoti, jis manė, kad užsuko antrą bėgį, tuo tarpu spūstelėjo atgal ir trenkė į didįjį Pierce iš Greenwich'aus. Pierce jis nieko nepadarė, tik pats truputį susitrenkė.

Judėjimas būtų buvęs sulaukymas tikrai dešimčiai minučių, aptart įvyki, jei nebūčiau įsimaišęs.

Aš pamojau tam tipui su Buick'u prie savo posto ir pasakiau jam: „Kas gi Jums? Taip labai namų pasiilgot?“ Tai gi, jis paklausė, ką aš galvoju taip sakydamas „namų pasiilgęs“, ir aš atsakiau: „Jums taip rūpėjo sugrįžti iš kur atvykot, kad net užmiršot apsisukt“.

Jis pradėjo tada aiškintis kaip tai atstikę, lyg aš nežinočiau. Jis teisingai, esą, tai jo pirma kelionė Buick'u ir jis prates prie paprasto bėgų perjungimo.

„Tvarkoj, — aš atsakiau, — bet čia juk ne vairavimo mokykla. Tokia mokykla yra už keturių blokų nuo čia 42-joj. Jūs ten rasite daugiau automobilių ir trigubai daugiau pėsčiųjų ir policininkų, be to, jie turi tramvajų ir bokštą, į kurį galima įvažiuoti. Čia, tokioj maišaty Jūs niekad nieko neįmoksit“.

Kad tu būtum girdėjusi, kaip žmonės juokėsi!“

„Išivaizduoju, pasakė Grace.

„Vėl — pasitaikė toks Jordanas, senas vyras su žila barzda. Jis norėjo sustot kaip tik prieš Kaškel'į. Sakė, ilgiau netruksiu kaip pusvalandį. „O, prastai, pasakiau jam, aš vėlyčiau, kad Jūs čia visą savaitgalį praleistumėt. Jai būtų mėt pranešę apie tai iš anksto, būtumė suorganizavę Jums pramogų. Jis supykė — aš patieksiu skundą dėl Jūsų akiplėšiškumo!“

„Jei taip, — atsakiau, — „aš turėsiu suimti Jus už važinėjimą be tėvų leidimo!“

„Kad tu būtum girdėjusi, kaip žmonės juokėsi. Pasakiau — „riskis, lordan, riskis“ — Kad tu būtum girdėjusi...“

„Aš manau!“ — pasakė Grace.

Benas susimąstė, neįprastai ilgai nutildamas.

„Apie ką tu galvoji?“

Neįprastai ilgai išsprūdė: „Važiavo tokia mergaitė mėlynam Cadillac'e“.

„O, važiavo. Kas gi jai atsitiko?“

„Nieko. Tikslai ji elgėsi lyg gatvė būtų jos nuosavybė,

ŽIEŽIRBOS

(Mūsų kultūrinio gyvenimo paraštėje)

Autoritetingi žodžiai.

Neseniai spaudoje skaitėme straipsnius, kurių autoriai, puldami recenzentus, pasmerkusius grafomaniją, pageidavo autoritetingų balso, patvirtinančio jų nuomonę. Vienas jų paminėtasis autoritetas prabilo. Štai ką „Naujienu“ 32 n-ry rašo prof. Vikt. Biržiška:

„Šiuo metu leidžiamosios Amerikoje lietuviškos knygos, daugiausia neorganizuosios priemonės iniciatyvos vaisius, ir kokybiniu ir kiekybiniu atžvilgiu nepatenkina tų minimalių reikalavimų, kurie mūsų visuomenės pareiškiama geroms, tin kamai išleistoms lietuviškoms knygoms. Jų tarpe galime aptikti ir šlamštą, ir sergančių didybės manija įvairaus plauko naujųjų ir senųjų lietuviškųjų „poetų“ eilėraščių rinkinių, idomių tik patiems autoriams ir jų artimiausios šeimos nariams, priverstiniams šių naminių „genijų“ kūrybos gerbėjams ir pan.“

Manome, kad kiekvienam aišku, jog čia nekalbama apie 1949-50 m. pasirodžiusias V. Krėvės, A. Vaičiulaičio, H. Rausko arba, pagaliau, jaunųjų rašytojų Vlodo Šlaito, Prano Kozulio ir Balio Rukšos knygas.

O verkšlentojams dėl tariamų pergriežtų vertinimų skiriamie šie prof. V. B. sakiniai:

NAUJI RAŠTAI

SKUNKĖ, suplemento da „GARNYS“ Nr. 1. Neprijodinis jūmorio laikraštis Kanaados lietuviams. Visas jūmoras — apie visokias aktualijas. Ne rasi lietuvių Kanadoje, apie kurį „Skunkė“ nerašytų. Ilustracijos taip pat aktualios: Solveišių armijos patriubčiai, Gospodi pomylui ir tt. Žodžiu, SKUNKĖ ir veža ir peša, ir skuta ir pridaboja visus, kas tiktai Kanadoje gyvas — paklusnus, arba nepaklusnus. Galima gauti „Nepriklausomą Lietuvoj“ 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Kaina 25 centai numeris. Sekantis nr. žada išeiti balandžio 1 dieną.

SALEZIEČIŲ BALSAS Nr. 1. 1051 metų. Adresas: Rev. J. Zeliauskas, S. D. B., Via Catto lengo 32, Torino. Italia. Iliustruotas žurnalas.

SAUSIO MĖNESIO AIDAI Išejo šių metų pirmas Aidų numeris. Turinyje randame šiuos straipsnius: J. Girniaus — įieškojimas šviesos gyvenimui (žvilgsnis į mūsų šimtmečio pirmąją pusę), J. Aisčio — Apie laiką ir žmones (atsimini

„Triukšminga grubi ir tendencinga kad ir geros knygos mūsų periodinėje spaudoje reklama tik atbaido skaitytoją ir verčia jį susilaikyti nuo tokios „garsinamos“ knygos pirkimo. Bet rimta, netendencinga, objektyvi, nesrovinė, kad ir griežta naujosios lietuviškos knygos recenzija mūsų periodinėje spaudoje patrauks mūsų raštinę visuomenės dėmesį ir ne vieną šios visuomenės narį paragins recenzuojamą knygą įsigyti“.

Nė kiek negeriau profesorius vertina ir visokiom raidėm užsidangiusius polemizuotojus: „Stingant gerų bendradarbių, lietuviškieji laikraščiai JAV ne retai yra priversti savo skiltis užleisti ir grafomanams — nemokšoms bei apsišarvavusiems visokiais slapyvardžiais „draštuoliams — tamsybės riteriams“, polemikos įkarštyje ke tinantiems pulti akiplėšiškais būdu savo priešininką — priešą iš pasaly, suvedant su juo asmens sąskaitas...“

Ne paslaptis, kad Amerikos lietuvių periodinė spauda nuo lat kovoja su finansiniais sunkumais, kurių viena svarbiausią priežastį yra nepakankamas prenumeratorių skaičius, kurį dar daugiau pajėgia redukuoti aukščiausiai minėtų užsišifruvusių rašėvių pasirodą laikraščiuose „kūriniai“.

mai apie poetą Antaną Miškinį), T. B. Grauslio — Assumpta est in caelum (dangun paimtosios progą).

Dailiojoje literatūroje: Jurgio Savickio novelė — Eksperimentizė, ir eilėraščių: B. Brazdžio nio, A. Miškinio, J. Švabaitės ir Fr. Hoelderlingo (H. Nagio vertime).

Apžvalgų skyrius: Florencijoje pas Papinį, Ben. Babrauskos recenziją apie B. Rukšos eilėraščių knygą, J. Lingio — apie latvių — prūsų rugiapjūtės papročius, J. Aisčio — „Literatūrinąją gazetą“ dergia mūsų meną, A. M. — Edith Stein — filosofė ir kankinė, A. Ružancovo — Kauno miesto archyvas, A. Z. — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės klausimu, J. Pabedinsko — Ispanija, B. S. — Lenkija be laisvės.

Numeris iliustruotas T. Zikaro, Ad. Varno, V. Jonyno, E. Koks (esto), Boticelli, Tiepolo kūrinių, Milano katedros detale ir liaudies menu.

— Smuikininkas I. Vasyliūnas pakviestas smuiko profesorium Kolumbijos Universitetan. Jis kolumbijoje sudarė stiginį kvartetą, kuris sėkmingai koncertuoja.

ir aš jai daviau velniū“.

„Ką tu jai pasakei?“

„Užmiršau“.

„Ji buvo graži?“

„Aš nepastebėjau. Man skaudėjo“.

„Tau?“

„Ji atsitrenkė į mane“.

„Ir tu, turbūt, jai tik nusišypsojai?“

„Ne, ji šypsojosi“ — Jis nutraukė ir pakilo nuo stalo.

„Eikš, vaike. Eime pas Franklinus. Joe Frisco ten ir Chaplin'o filmas“.

Savaitgalį Benas nematė nei Cadillac'o nei jo savininkės, bet jame augo pasitikėjimas savo „simpatiskumu“. Kai ji vis dėlto pasirodė sekančio antradienio vėlyvą popietį, jis pasijuto per daug sujaudintas, kad ką nors pasakytų, tik spoksojo ir būtų praradęs progą išgirsti jos žavų balsą, jei ji pati nebūtų ėmusi iniciatyvos. Ji sustojo ties postu, tik už keleto pėdų ir pamojė jam.

„Yra po keturių“, — pasakė. — „Galiu Jus parvežti namo?“

Koks nepasisekimas! Jis dirbo vakarinę pamainoj. „Aš tik ką atėjau dirbt. Baigsiu tik pusianaktį“.

„Jūs blogas! Nepasakėt man, kad pakeisit“.

„Aš keičiu kas savaitę. Pereitą savaitę — nuo aštuonių iki keturių, šią savaitę — nuo keturių iki dvylikos“.

„Sekantį — nuo aštuonių iki keturių?“

„Taip“.

„Taigi, turime tik palaukt“.

Jis negalėjo pratarti nė žodžio.

„Sekantį pirmadienį?“

Jis atsigavo:

„Jei Jūs gyvensit“.

Ji nusišypsojo:

„Aš gyvensiu. Tam yra pretekstas“.

Ji pasuko važiuoti, o Benas apsvaigęs sugrįžo į savo postą.

„Pretekstas, pretekstas, pretekstas“ — jis kartojo pats sau, išsiamonindamas, bet kai grįžo namo pusiau pirmos, negalėjo to atrast Gracės sutrumpintam „Webster'y“, jis pamanė, gal tai rašoma su x —

(d. b.)

MŪSŲ SPORTAS

VYTIEČIAI TORONTO PIRMENYBĖSE

Pirmoji klubo sekcija, užbaigusi varžybų ratą, yra stalo tenisininkų grupė, kurios 3 komandos varžėsi Toronto major ir senior lygose. Vytis I, laimėdamas visas 6 rungtynes, užėmė pirmą vietą ir pasiekė galimus 12 taškų prie 86 : 40 setų santykio. Toliau seka Broadview Aces, kurie turi vieną pralaimėjimą prieš lietuvius, nežiūrint geresnio sužaistų setų — 99 — 27 — santykio. Pereitę metų Toronto meisteris Ryerson Press su dviem pralaimėjimais liko trečioje vietoje. „Vyties“ II komanda, atsižvelgiant į didelę konkurenciją, eina tabelės pabaigoje su dar likusiomis sužaisti vieneriomis rungtynėmis. Individualiai geriausiai pasirodė žaidėjai yra kanadiečiai Lou Beedle, Joe Ralbowsky ir Terry Tsuji. Pirmaujančių tarpe trūksta lietuvių, kurie per reikais metais laikėsi pačiame priekyje.

Senjorų lygos nugalėtoju, taip pat laimėjęs visus 6 susitikimus, tapo „Vyties“ III komanda.

Tuo tarpu 1950 m. Toronto meisteris — „Vyties“ šachmatininkai nesėkmingai varžėsi šių metų konkurencijoj. Dėka jaučiamo pakrikimo lietuviai laikosi paskutinėse vietose su kaimynais estais. Susitikimų balansas yra 2 pralaimėjimai ir 2 lygiosios. Pirmenybes užtikrintai veda „Ukraina“ klubas.

„Vyties“ krepšininkai po turėto atskirų žaidėjų susižalojimo, iš 8 Bathurst — College Community dalyvių yra pasidalinę 4—5 vietą ir nėra paaiškėję ar pavyks įeiti į baigtinį 4 komandų playoff. Be anksčiau pasiektų reikšmingo laimėjimo prieš pirmaujančią Westend penketuką vieno taško skirtumu, paskutinėse dviejose rungtynėse vyčiai vėl pakopė į priekį: Macedonia nugalėta 67 : 48 ir MUCN — 54 : 50. Vasario mėn. 11 d. įvykstančios rungtynės su St. Vladimir mokykla spręs baigtinį pasiskirstymą pirmenybių lentelėj ir šiam susitikimui vyčiai pradeda pastoviai talkininkauti latvis Miezitis iš Hamiltono.

„VYTIES“ PING-PONGISTAI VYRAUJA

Vasario mėn. viduryje įvykęs Ryerson technikos instituto Toronto ir distrikto stalo teniso turnyras atnešė vytičiams du svarbiausius A ir B klasės nugalėtojų titulus.

Jaunesniųjų žaidėjų B grupėje iki kvartfinalio atkopė 4 vyčiai: O. Rautins utrejo kituliuti prieš vieną svetimą, I ir J. Ranonis prieš savį H. Vilembrechtą. Toje pačioje pusėje A. Banelis laimėjo prieš A. Robertson. Grupės finale susitiko vytičiai H. Vilembrechtas, kuris po permainų kovos prieš V. Bilosį išplėdė sunkią pergalę 22 — 20, 18 — 21, 16 — 21, 21 — 18 ir 21 — 13.

Pagrindinė A grupė kvartfinalis davė šiuos rezultatus: Ed. Porter nugalėjo J. Ralbowsky 16 — 21, 21 — 11, 21 — 9, R. Paškauskas — Terry Tsuji 11 — 21, 21 — 14, 21 — 16, Pr. Gvildys — H. Vilembrechtą 13 — 21, 22 — 20, 21 — 16, ir J. Ranonis — Clude Miller 21 — 13, 22 — 20. Į baigmę išsikovoję abu vyčiai, kur pereinę metų Ontario provincijos meisteris Pr. Gvildys įveikė R. Paškauską 21 — 17, 21 — 11, 19 — 21 ir 21 — 6 pasekme.

Motery B vietoje lietuaitė A. Kasperavičiūtė finale turėjo nusileisti kanadietei Marion Walnsley 14 — 21, 21 — 19, 14 — 21, tuo užimdama savo grupėje 2-ą vietą. Nesėkmingai baigėsi bandymas mišriame dvejetė, kur mūsų atstovai Gvildys — Burdulytė kapituliuavo prieš Ralbowsky — Perkins. Be pirmaujančių žaidėjų Pr. Gvildžio ir R. Paškausko, jau

ilgesnį laiką sėkmingai besireiškiančių vietiniame stalo teniso sporto gyvenime, reikia iš kelti jaunąjį „Vyties“ III komandos dalyvį H. Vilembrechtą, kuris paskatintas gražaus laimėjimo B grupėje, drąsiai yresi vyrų A konkurencijoj ir preki ir šių metų Toronto meisteriui Pr. Gvildžiui buvo patiekęs tikrai kietą riešų tą.

— alpuk —

KOVIEČIŲ VIEŠNAGĖ TORONTE.

Vasario mėn. 3 d. pas Toronto vytiesius viešėjo Hamiltono LSK „Kovas“, kurio stalo teniso ir krepšinio komandos su sitiko draugškos rungtynėse su vietiniais sportininkais.

Pirmos varžybos pradėtos vytičių United Church pa talpose stalo tenisu. Čia svečiai turėjo be didesnio pasipriešinimo kapituliuoti prieš šeimininkus, kurie neperseniausiai baigė Toronto major klasės pirmenybių I-jį ratą nugalėtojai, pasirodė neįveikiamu priešininku. Susitikimas baigėsi 8 — 1 rezultatu, V. Grajauskui iškovojant prieš J. Ranonį vienintelį koviečių naudai tašką. Torontą atstovavo Gvildys II, R. Paškauskas ir J. Ranonis, Hamiltoną — Kudaba, Petrusaitis, Tėvelis, Grajauskas ir Paltarokas.

5 val. vakaro ukrainiečių sporto salėj susitiko abiejų miestų krepšinio komandos. Vytičių eilėse trūko pagrindinių žaidėjų St. Mackevičiaus ir M. Duliūno. Susitikimas buvo nulemtas Toronto naudai 56 — 34 (26:17) didesniu vytičių staigumu ar akylesniu dengimu. „Vyčiai“ taškus pelnė Ignatavičius 15, Naras 13, Kalibatas 11, Žukas 8, Preikšas 5 ir Gvildys II 4. Hamiltonui — Mickūnas 10, Bulionis 7, Miezitis 15, Kudaba 2, Panavas 0, V. Treigių giminaičių, kurs

Petrusaitis 0 ir Paltarokas 0. Po rungtynių „Vyties“ klubo šeimininkės surengė Hamiltono svečiams vakarinį pobuvį, kuris vėliau prasitęsė Westend YMCA salėje įvykusiais sportininkų šokiais.

Po rungtynių „Vyties“ klubo koviečių klubo metinių sukaiktimi ir dabar įvykusių revanšo apsilankymu, abu vieninteliai Pietų Onterio lietuviški klubai palaiko savitarpį gražius bendradarbiavimo ryšius.

— alpuk —

VINCAS IGNAITIS DAILES ČIUOŽIMO INSTRUKTORIUS

Lietuvių tarpe dažnai pasitaiko gabių ir talentingų žmonių, atsižymėjusių ir tikslių siekusių įvairiose srityse. Tuo mes džiaugiamės.

Šį karą su malonumu tenka pasidalinti žiniomis, kad turime lietuvi V. Ignaitį kaip dailaus čiuožimo specialistą.

Jo ypatingą gabumą pastebėję, vietiniai anglai, besidomį šiuo sportu, pakvietė būti dailaus čiuožimo instruktorium ir pasiūlė jam kontraktą su geru atlyginimu.

V. Jonaitis kontraktą priėmė ir jį pasirašė visam čiuožimo sezonui. Dailaus čiuožimo instruktoriaus pareigas p. Ignaitis eina Brantforde, Ont. ir turi kuogeriausią pasisekimą.

Džiugu, kad vis daugiau gabių lietuvių yra pastebima ir jiems duodama proga savo talento sritį plėsti ir joje lavinti bei mokytis kitus.

Brantfordo vietinė spauda dažnai mini V. Ignaitio vardą, atiduodama jam priklausomą nuopelną šiose pareigose.

Žymėtina, kad V. Ignaitis yra vienas iš daugelio pp. V. ir V. Treigių giminaičių, kurs

prieš porą metų jų pastangomis pasiekė Kanadą iš tremties ir prieš kurį laiką vedė p. V. Treigio sesers p. Barčiauskienės dukrą.

TREMTINIŲ SPORTININKAI U. S. A.

Iš USA lietuviškos spaudos galima pastebėti, kad tremtiniai sportininkai ten nesnaudžia. Kol kas geriausiai sekasi proto laužymo atstovams — šachmatininkams, kurie yra pasiekę individualinėse, kaip P. Iautvaša, A. Škėma, ir komandinėse varžybose labai gerų rezultatų.

Krepšinio ruožė, kur žinomesnės komandos yra Brooklyn Athletic, Čicagos „Taurus“ ir „Acetis“, einasi labai vidutiniškai. Apie dvi paskutines komandas pasirodė žinių, kad pastoviai pralaimima, nežiūrint vieno ar dviejų taškų skirtumo.

Tuo tarpu futbolo sekcijoj, kur yra sunkiau suburti ir išlaikyti didesnį kolektyvą, pasi taiko šviesesnių pusių: pasirodo New Yorko lietuviška kolonija turi net 2 komandas, kurios sėkmingai dalyvauja vietinio sporto gyvenime, dažnai nuįnkluodami priešininkus ir išaukštesnių klasių. Pirmojoji niujorkiečių komandoj žaidžia šie sportininkai: Skabeika, Madziliauskas, Simonavičius, Klignys I, Mileris, Labutis, Saldaitis, Kalašinskis, Jokubaitis, Gražys ir Steponavičius.

Pereitais metais lietuvių centre Čikagoj irgi pasirodė futbolo komanda, kuri po vienu rungtynių pakriko. Dabar vėl dedamos pastangos sulipdyti pastovesnį vienetą, nes Čikagoj suvažiavę daugiau sportininkų ir yra palankios galimybės varžytis.

ap.

SOVIETŲ KREPŠININKAI KINIJOJ

Iš britų kolonijos Hong Kong pranešama, kad sauso mėn. pabaigoje Kinijoj viesėjo Sov. Sąjungos krepšininkai, kurie mažųjų kiniečių rinkinei atskaitė žiaurų rezultatą. Ne geresnio likimo susilaukė ir kitos kiniečių aukštųjų mokyklų komandos.

Pagal Sanchajaus žinių agentūrą Sovietai atsigabeno su savim savo teisėjus ir praveddami rungtynes iškraipė nusistovėjusias tarptautines krepšinio žaidimo taisykles.

Vieno žaidimo metu vienas kiniečių puolėjas išsinarino pėdos sąnarius ir negalėdamas palakstyti turėjo pasitraukti iš aikštės. Sovietų teisėjas pasiuntė jį atgal į žaidimą įrodymui, kad tai nebuvo rusų krepšininkų „nusižengimas“. ap.

Aritimiausiu metu, Suomijos Olimpinių Komitetas, pradės bilietų išpardavimą. Olimpino paso (tinkamo visoms rungtynėms) kaina yra 50 tūkst. suomiškų markių, kas yra lygu beveik \$ 200).

Ispanijos valstybinės futbolo rinktinės vartininkas — Ramallets yra geras pirklys. Kaip pirkliui — reikalinga rek lama, tad nenuostabu, kad numatomam dar tik už 20 metų skridimę į... mėnulį, tarpe 455 Katalonijos provincijos kandidatų, šis futbolininkas, sąrašė, figuruoja kaip Nr. 1.

Šiuo metu, viešinti Vokietijoje įkanadiečių Lehtbridge ledo ritulio komanda, sužaidė dvi rungtynes su Preussens Krefeld klubu, kuriame geriausias žaidėjas yra latvis Ko nechis (anksčiau HC Augsburg) ir švedas Johanson. Pirmosios baigėsi lygiomis (6:6), o antrosios — kanadiečių laimė jimu pasekme 6 : 5. Kbr.

AUKŠTA KOKYBĖ - ŽEMA KAINA

Siuntiniai į Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS PER US PARCEL POST.

Užsakymuose prašoma rašyti aiškiai siuntėjo ir gavėjo vardą, pavardę, adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

Kaina U. S. dol.

5 sv. mlt. p.kavos	Nr. 14 \$ 6.75	5 sv. m. p.kavos	Nr. 18
2 sv. m. p.kavos		5 sv. g. k. taukų	\$ 9.80
1/2 sv. kakao	Nr. 15	2 sv. šokolado	
1/2 sv. šokolado	\$ 5.20	5 sv. m. p.kavos	Nr. 19
1/4 sv. arbatos		10 sv. cukraus	\$ 9.50
11 oz. kompoto		12 plyt. bulijono	
4 sv. m. p.kavos		3 sv. g. k. taukų	
1 sv. kakao	Nr. 16	(skardinėje)	
1 sv. šokolado		2 sv. m. p.kavos	Nr. 20
1/2 sv. arbatos	\$ 8.90	1 sv. Aliaskos	
22 oz. kompoto		Salmon	\$ 7.15
2 sv. m. p.kavos		1/2 sv. kakao	
1 sv. ryžių	Nr. 17	1/4 sv. arbatos	
4 oz. Salmon		2 sv. m. p.kavos	Nr. 21
4 oz. Tuna		1 „Qua, alyvos	
6 oz. liežuvis		„Mazola“	\$ 6.00
1 1/2 oz. j. pipirų	\$ 6.50	1 sv. saldinių	
4 oz. kokoso		1/2 sv. kakao	
3/4 oz. kardamono		1/4 arbatos	
1 1/2 oz. cinamono		12 sv. gr. k. taukų	Nr. 22
1 oz. majorano			\$ 6.00
1 1/4 oz. paprikos			

Pinigai: 100 DM \$ 21.50 į Vakarų Vokietiją. Dėl kitų kraštų prašome atsiklausi kurso.

HONEST AID, REG'D. 456 W. 63rd Street, CHICAGO 21, ILL. USA.

Siuntinys Nr. 1 — \$ 6.70
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.
1 dėž. margarino (400 g)

Siuntinys Nr. 3 — \$ 6.20
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 5 — \$ 5.20
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

Siuntinys Nr. 6
A. 10 sv. cukraus — \$ 2.60
B. 20 sv. cukraus — \$ 4.70

Siuntinys Nr. 7
A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50
B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

Siuntinys Nr. 10 — \$ 6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 12 — \$ 5.90
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14 — \$ 5.70
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 19 — \$ 9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4 1/2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 21 — \$ 6.10
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 23 — \$ 7.70
5 sv. rūkytų lašinių
5 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 24 — \$ 11.50
5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
5 sv. degintos kavos
2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40% rieš.

Siuntinys Nr. 25
14 ozs. kondens. pieno
2 gabalai tualetinio muilo

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. deg. kavos \$ 6.40
B. 5 sv. degintos kavos 5 dėžutėse \$ 6.75
C. 4 sv. deg. kavos (į pr. zoną) \$ 6.00

Siuntinys Nr. 94
A. 5 sv. šokolado \$ 5.30
C. 5 sv. kakavos \$ 4.50
I. 5 sv. margarino \$ 3.70
B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

Kanados ir Europos siuvėjas Toronte

JONAS INDRELE

siuva moderniausių fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus.

DIDELIS PASIRINKIMAS geriausių anglišku medžiagų. Darbas atliekamas SAŽININGAI IR GRAŽIAI.

Adresas: 202 St. Clarens Ave, Toronto. Telefonas: ME 8522.

Jei norite pirkti ar parduoti namus Verdune, kreipkitės pas lietuvių draugą.

C.E. DUPRAS

SERVICE REALTIES

4336 VERDUN Ave., VERDUN

Tel. YO 0529

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST. AMherst 0694

DAŽYKLA

SAV. JURGIS MERKYS,

251 St. John St. Longeuil. Telefonas: 7578.

Dažo paltus, sukneles, visokius kitus drabužius ir visokias medžiagas.

20-ties metų patyrimas — geriausia garantija už atliekamą darbą.

PAFIGINTOS KAINOS LIETUVIAMS!

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apšautus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleisėtų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinius lengvus ir sunkius. Sutausome rūbus (iširimus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimeame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Už informaciją prašome telefonuoti TRemore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai: J. Kriaučiūnas, J. Matulaitis, A. Majauskas

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo.

Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

LIETUVIŲ ABN KANADOS TERITORINĖS DELEGATūros PAAIŠKINIMAS DEL „NL“ NR. 1 TILPUSIO STRAIPSNIO „ANTIKOMUNISTINIO FRONTO REIKALŲ“

Straipsnio autorius, matyt, nepilnai susipažinęs su Toronto lietuvių organizaciniu gyvumu, savo straipsnyje „Antikomunistinio Fronto reikalų“ rašo:

„Jau keli mėnesiai prieš tai ALOKO atstovo Dr. J. Kaške-lio iniciatyva buvo sukurtas pastovesnis antikomunistinis įvairių Toronto tautybių komi- tetas, kuris gruodžio mėn. pradžioje Massey Hall salėje pravedė didelį mitingą. Šiame darbe aktyviai dalyvavo LAS, Kadangi šios žinios yra ten-

kaipo atskira organizacija, kaip LOK jau anksčiau bandė sudaryti vieningo antikomunistinio fronto kurimą, išplečiant jį visos lietuvių bendruomenės apimtyje. Nepavykus pasiekti konkretnių išryškinimų, LAS pastatė laik. bendr. komitetą prieš labai terminuotą uždavinį: vienos dienos tarpe pasiųsti 2 k-to atstovus į LAS posėdį, kur išrenkami 2 žmonės į sekančią grupių steigiamąjį suširinkimą“.

GERB. TAUTIEČIŲ DĖMESIUI!

Pinigų išsiuntimas į kitus kraštus yra sunkus ir sudėtingas dalykas. Tačiau nuo šio laiko pinigų į Angliją, už spaudą ir kt. be jokių formalumų galime persiųsti per „NL“ administraciją. Pinigai Anglijoje bus išmokami aukščiausiu banko kursu: už 1 dolerį — 6 šil. 6 penai, už 3 dol. — 1 svaras sterlingų. Pinigus administracijai įmokant aiškiai pažymėti, kam pinigai Anglijoje turės būti išmokėti ir tikslus adresas. Skubūs išmokėjimai bus atlikti pridėjus už 15 ct. pašto ženklų.

„NL“ Administracija.

TEL. FI. 2682

Marche BOULEVARD Market

SAV. PAUL GUDAS,

MĖSA, ALUS, GROSETERIJA, DARŽOVES.

6033 Monk Blvd., VILLE EMARD, Montreal.

VANCOUVER, B.C.

Perimu D-ro D. McLellan'o praktiką vasario mėnesiui:

Office: 410 Medical Dental Building

Georgia Str. Tel. MA 1441. Res.: BA 0985.

DR. A. GAILIUS.

PRITYRĖS KVALIFIKUOTAS

LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

TR. 8112

Skaniai užkąsite, atsigersite gaivinančių gėrimų ir pasiklausysite plokėtelių muzikos

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

pas BRONIŲ JAZOKĄ

7682 EDWARD St. (kampas 6 av.), VILLE LASALLE.

NAUJA MODERNI LIETUVIŠKA

Vyriškų rūbų krautuvė

Paltai ir kostiumai parduodami ir siuvami pagal Jūsų užsakymą. Skrybėlės, megztukai, viršutiniai ir apatiniai baltiniai, kojinės, pirštinės ir kt.

Visų dalykų didelis pasirinkimas.

NUOLAIDOS LIETUVIAMS 10 %.

Nuo š. m. vasario 10 d. dėl vilnų pasaulyje trūkumo, vilnioniams rūbams kainos bus labai daug aukštesnės.

DERBY MEN'S SHOP

SAV. C. SALMONAITIS.

2576 Yonge St. Toronto.

TEL. Hy 9624.

Lietuviška moteru kirpykla

Daro šukavimą, pusmetį nius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ

(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal.

Tel. FI 0208

JUNA Valet Service

SAV. A. JURGUTIS ir P. NARBUTAS.

Valome, taisome ir dažome vyriškus ir moteriškus rūbus. Be to, valome vestuvines suknius, langų užuolaidas (lengvas ir sunkias). Paimam iš namų ir pristatome atgal. Darbas atliekamas sąžiningai.

210 Dorchester St. W., Montreal. Tel. LA 2958.

Edmond COURCHESNE

Advokatas

CIVILINĖS IR KRIMINALINĖS BYLOS.

10 ST. JAMES ST. W., KAMB. 308

TEL. HA 4607 MONTREAL.

dencingos ir nesutinka su tik- renybe, todėl lietuvių ABN Ka- nados Delegatūra, jaučia sau už pareigą plačiai lietuviškai vi- suomeni pateikti kas seką: 1. J. Kaškelis nėra joks inicia- torius ir jis Toronto nera suor- ganizavęs jokio „antikomunis- tino fronto kurimą, išplečiant jį visos lietuvių bendruomenės apimtyje. Nepavykus pasiekti konkretnių išryškinimų, LAS pastatė laik. bendr. komitetą prieš labai terminuotą uždavinį: vienos dienos tarpe pasiųsti 2 k-to atstovus į LAS posėdį, kur išrenkami 2 žmonės į sekančią grupių steigiamąjį suširinkimą“.

Pasitarimo metu visi atsto- vai vieningai pasisakė už anti- bolševikinės kovos suaktyvini-

mą ir už sudarymą ABN Anti- bolševikinio Pavergtųjų tautų Bloko Kanadoje, kuris vienm- gai veikty su vyriausiu ABN komiteto esančiu Vokietijoje. Aptarus dabartinę politinę pa- detį ir antibolševikinės kovos planą, tapo sudarytas ABN Lai- kinas Komitetas iš LAS, lat- vių, estų, ukrainiečių ir baltgu- dzių antibolševikinių kovos or- ganizacijų atstovų. ABN komi- teto pirmininku yra išrinktas L AS atstovas, vicepirmininku latvių „Daugavas Vanagi“ or- ganizacijos atstovas, sekretori- umi ukrainiečių ir kiti komi- teto nariai kitų atstovų. Taigi, kaip matome, ne p. J. Kaškelis, bet LAS Kanados Vietininki- jos valdyba yra suorganizavusi antikomunistinį pavergtųjų tautų bloką iš minėtų tautybių ir pagal ABN Lietuvių Centrinės Delegatūros nuostatus. Čia p. J. Kaškelis neturi jokių pir- menybių ir prie šio organizaci- nio darbo nėra prisidėjęs (ne- užpelnę garbės). Tik jau kiek vėliau ABN laikinajam komitetui ruošiant demonstra-

cijas Toronto mieste, iš eilės jau net į trečią posėdį, Lietu- vių ABN Kanados Teritorinės Delegatūros nutarimu buvo pa- kviesias ir p. J. Kaškelis kaip asmuo, bet ne kaip LOK-o ats- tovas.

2. Nesutinka su tikimybe ir pasakymas, kad „LAS pastatė laik. komitetą prieš labai ter- minuotą uždavinį vienos dienos tarpe pasiųsti 2 k-to atstovus į LAS posėdį“. LAS visai ne- rasė LOKui jokio rašto ir ne- prasė į savo posėdį jokių LOK- o atstovų. Pasašų raštą, apie kurį kalba p. Stekas, parašė ne LAS, bet Lietuvių ABN Kana- dos Teritorinė Delegatūra ir tai ne vienos dienos, bet 5 dienų laike prieš Delegatūros po- sėdį.

3. Lietuvių ABN Kanados teritorinė Delegatūra, aktyviai veikdama su LAS suorganizu- tų pavergtųjų tautų antikomunis- tinių komitetų Toronto, yra pravedusi masines antikomunis- tines demonstracijas vasa- ros metu ir didelį antikomunis- tinį mitingą Massey Hall ir to- limesnei savo veiklai norėdama padidinti delegatūros sąstatą, savo raštu yra kreipusis į To- ronto LOK-ą prašydama, dau- giau kaip tarpininko, parinkti 2 naujus narius į Delegatūros sąstatą ir juos prisiųsti į De- legatūros posėdį. Lietuvių ABN Kanados Teritorinė Delegatūra, prašydama tų dylių narių, kaip tik ir siekė tos didesnės vi- suomenės apimties apie ką kal- ba ir p. Stekas. Bet LOK-e kai kurios politinės organizacijos, matyti, norėdamos šią kovos or- ganizaciją pamti į savo parti- nę įtaką, pareikalavo, kad AB N priklausytų nuo LOK-o. Ka- dangi ABN yra taipogi atskira

organizacija ir turinti savo ko- vos ir vidaus tvarkos statutą, todėl ji negali būti kieno nors priklausyme. Kas liečia LOK-ą, tai ABN kaip ir visos kitos orga- nizacijos per savo atstovus visu- menės bendrai turi su LOK- u toje srityje, kuri yra vieno pobūdžio, o kas liečia ABN spe- cialius uždavinius, tai nei LOK- as, nei vienas paourus netu- vis negali iš ABN kaip kovos organizacijos reikalauti, kad ji visai skleistų savo slaptuosius reikalus.

Uai but kai kam ABN nėra pūnai suprantama, todėl kyla ir netekamųjų daskusių, ku- rios yra nauingos tik mūsų priesams. Kadangi ABN orga- nizacija yra antikomunistinės kovos organizacija turinti savo skirtingus nuo kitų organizaci- jų uždavinius ir uždavimus, todėl savame suprantame, kad mes- cia ir negaume visai skelbti to, kas mūsų priesams bolševi- kams būtų labai naudinga žino- ti. Taipogi Delegatūra praso visų korespondentų, rašan- kų nors apie ABN veiklą, nemme- ti pavarzių, nes tuomi tik pa- siaraujama komunistams is- uoquant savo kovotojus.

Visais issiaiskimmo reikalais su suinteresuotais asmenimis Lietuvių ABN delegatura pa- geidauti aiskintis asmeniskai ir vengti tokius reikalus kelti spaudoje.

Su netuviška pagarba
Lietuvių ABN Kanados
Teritorinė Delegatūra.

BALTICKA

Lietuviai batsiuvis.
Pataisymai ir užsakymai.
5355 Verdun Ave., VERDUN
Tel. HE 4547.

ATEITIS BE ROPESČŲ.

ŠEIMA APRŪPINTA.

Geriausią progą apsirūpinti ateitimi ir išvengti gydy- mosi išlaidų jeigu laiku apsiūrausi,

„THE MACCABEES INS.CO.“

kuri jau 72 metus sąžiningai patarnauja ir draudžia nuo nelaimingų atsitikimų, ligos atveju ir specialiai mažamečius vaikus.

Informacijas teikia ir apdraudimą atlieka naujai pa- skirtas atstovas:

JONAS BERŽINSKAS,

88 Annette St., Toronto, Ont., telef. LY 2816.

P. S. Draudimas atliekamas ir provincijoje gyvenan- tiems (šeštadieniais ir sekmadieniais).

HAMILTONIEČIŲ DĖMESIUI!

Rašau prašymus, laiškus, darau vertimus iš lietuvių, vokiečių, rusų į anglų k. Tarpininkauju įvairiais reika- lais įstaigose, perkant, parduodant nuosavybę etc.

Juozas Valevičius.

285 John N. Hamilton, Ont.

Tel. 7-0002

Kreiptis po 5 val. p. p. ir šešt.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

Lietuviškas Restoranas.

SAV. M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lie- tuvių bažnyčios. Tel. TR 0141

Atdara kasdien ir sekmadie niais po pamaldų.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 FRONTENAC,

MONTREAL

TEL. FA 0209

LIETUVIŠKA

BALDU KRAUTUVĖ

IR DIRBTUVĖ.

PARDUODAME GATAVUS PRIIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMAS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO

899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.

SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

Išnaudokite žiemos laiką smulkesniems DAŽYMO darbams.. Taip pat atliekami lubų ir sienų plyšių

IŠLYGINIMAI

Geras ir žymiai pigiau kaštuojas darbas.

Informacijai kvieskite tarp 6 — 8 val. vak.

STANLEY PULKYS

TORONTO

Telef. OL 2885.

ĮVAIRIŲ MAŠINŲ—KARŲ TAISYMAS

IMPERIAL AUTO COLLISION

G. KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paimamos iš namų ar iš su- gedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, iššaukiant telefonu JU 4773.

— Lietuviams patarnaujame papigintomis kainomis. —

— 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

Edouard MONDOR

Notaras

10 ST. JAMES ST. W., KAMB. 308.

TEL. LA 5022 MONTREAL.

ZURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importo ir persiunti- mo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULAITIS

Importe - Exporte.

Wangen - Allgau — Germany.

PARDUODU TABAKO ŪKIUS

su mažais įmokėjimais

Charles POCIUS - REAL ESTATE BROKER

and

INSURANCE AGENCY, TILLSONBURG, Ont.

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS

SIUVĖJAS

6920 Monk Blvd. Ville Emard, Montreal, Tramvajus 36.

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuviai, apdraudimo atstovai, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba u žiukite:

Kasdien:

Nuo 9 ryto iki 7 vak.

Tel. Fa 6844

Antradieniais ir ketvirta-

dieniais nuo 8 iki 10 vak.

3664 St. Famille St.

Montreal, Que.

Tel. Ha 6708

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriu- je Montrealyje.

SESIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius reregistracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite:

Laslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294. Westmount, Quebec.

KAILINIAI PALTAI

IR PUSPALČIAI:

Karakuliniai	\$ 400.00 — 500.00
Beaver	(kojyčių) \$ 140.00 — 175.00
	\$ 850.00

Garantuojamas geras ir greitas darbas. Vietoje gali- ma pasirinkti ir šių rūšių: Mink, Steinmarder ir kt. Galima ir išsimokėjimui.

A. KOTKAS.

1481 Bishop St. Apt. 3, Montreal. Tel.: BE 4075

HAMILTON

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINEJIMAS.

Šiemetinis Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas Hamiltone buvo įspūdingiausias iš visų iki šiol įvykusių, lygiai savo programai, kaip ir dalyvių skaičiumi. Lenkų veteranų salė, talpinanti per 750 žiūrovų, tą dieną lietuvių kolonijai buvo per maža. Pati programa, kurios koncertinę dalį išpildė atvykęs Čikagos „Dainavos“ ansamblis, vedamas St. Sodeikos, su operos solistu Alg. Brazio ir solistėmis St. Klimaitė ir P. Peškiene, akompanuojant prof. Vl. Jakubėnui.

Vakare, gražiai išpuoštoje lietuvių parapijos bažnyčioje susikaupto valandėlė prisiminėme visus tuos, kurie gyvenimo žydėjime paaukojo savo širdis atgauti laisvę. Pamaldas atlikę ir gražų pamokslą pasakė kun. dr. J. Tadaraukas.

Vasario 18 d. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas pradėdamas iškilmingomis pamaldomis, kurios baigiamos Tautos Himnu. Pamaldų metu surinktos visos aukos (\$ 83) paskirtos Tautos Fondui.

Vakare 6 val. salė yra perpildyta. Minėjimą atidaro KLB Hamiltono ap. pirm. St. Naikauskas. Po „God save the King“ seka paskirų tautų sveikinimai: estų, latvių, lenkų ir ukrainių.

Po sveikinimų seka svečio iš Toronto, dr. A. Šapokos paskaita.

Po trumpos pertraukos, pradėdama II-ji minėjimo dalis, „Aukuras“ aktorai atlieka Z. Čiurlionienės „Aušros sūnūs“ II-ąjį veiksmą. Koncertinę dalį išpildė Čikagos „Dainavos“ ansamblis, ved. muz. Stp. Sodeikos, dalyvaujant operos solistui Alg. Brasiui.

„Dainavos“ choras savo pirmą, vilniečio J. Siniaus dainą „Tėvynei auksas“, pavergia klausytojų širdis. Toliau seka V. Mazalskio „Iš toli“, J. Žilėvičiaus „Oi, kad išauštų“, Gudavičiaus „Kur giria žaliuoja“. Kiekviena jų palydi ma garsiais katučiais.

Solistė St. Klimaitė išpildė A. Kačanausko „Mano rožė“ ir A. Vanagaičio „Mamytė“.

Op. sol. A. Brazis atlieka A. Kačanausko „Patekėk aušrine“ ir Ch. Gounod, Valentino malda iš „Fausto“. Maloniu baritonu, Brazil užkariauja klausytojus, kurie lygiai, kaip ir ansamblis, nenori išleisti iš scenos. Dar viena arija iš operos „Carmen“ ir „Dūl, dūl dūlė“ gražiai nuskamba salėje.

Sceną (per mažą Dainavos ansamblį) užpildo vėl mišrus choras, išpildydamas kartu su op. sol. Alg. Brazio ir solistėmis St. Klimaitė ir P. Peškiene St. Šimkaus „Atsisveikinimas su tėvyne“. Gaila, kad laiko stoka neleidžia jiems pilnai išpildyti programos. Tenka pažymėti, kad ansamblis, lygiai kaip ir solistai, savo programą išpildė nemokamai.

Padėkos žodį tarė KLB Hamiltono apylinkės pirm. St. Naikauskas ir minėjimas užbaigiamas Tautos Himnu. Minėjimo pagal aukų lapus surinkta Tautos Fondui 361,65, nepriklausomybės šventės kas kartu su bažnyčioje surinktomis aukomis, duoda 0

445,65 sumą.

Didžiausias Hamiltono anglių laikraštis „Hamilton Spectator“ Lietuvos Nepriklausomybės šventę atžymėjo ilgu straipsniu, primindamas jame skaitytojams didingą Lietuvos praeitį, 1795 m. nepriklausomybės netekimą, caro jungimą, nepriklausomybės atgavimą ir bolševikų okupaciją.

Kbr.

HAMILTONIEČIAI SUKRUSKIME!

1950 m. lapkričio 5 d. įvyko KLB Hamiltono apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba. Bet iki šiol dar nėra suaukusios KLB Hamiltono apylinkės visuotinio narių susirinkimo.

Jeigu KLB Hamiltono apylinkės valdyba nedarys kas mėnesį ar per du mėnesius narių susirinkimų, tai apylinkė nustos savo svorio.

HLDMT „AUKURAS“ PREMĖRA.

Artimiausia HLDMT „Aukuras“ premjera bus G. Turner, III veiksmų drama, „Vanduo Canitogai“, kuri bus pastatyta kovo mėn. 17 d. Režisuoja E. Dauguvietytė - Kudabienė.

LIETUVIŠKA RADIO VALANDĖLĖ.

Sausio 27 d. pradėta lietuviškoji radijo valandėlė iš St. Catharines radio stoties (kiekvieną šeštadienį nuo 2—3 val. banga 620) nors su geroku trukdymu kitos stoties, tačiau buvo girdima ir Hamiltone. Pirma išpūdis geras. Kbr.

PAKVIETIMAS Į KAZIMIERINIŲ VAKARĄ

Maloniai kviečiame visus lietuvius-atsilankyti į socialdemokratų org. rengiamą linksmą šokių vakarą - subvinią, kuris įvyks kovo 3 d. (šeštadienį) 7.30 val. vak. lenkų salėje — 644 Barton St. E. Šokiams gros geras lietuvių orkestras „Aidas“. Bufete bus įvairių valgių ir gėrimų.

Šio vakaro pelnas bus paskirtas lietuviams, esantiems džiūvintinkų sanatorijoje Vokietijoje sušęlpti ir vieninteliems lietuvių gimnazijai paramai.

„SAULT STAR“ NEĮDĖJO STRAIPSNIO.

Sault Ste Marie, Ont. Apylinkės komiteto prašomas vienas lietuvis intelektualas, gerai mokąs anglų kalbą, buvo paruošęs gražų straipsnį apie Lietuvą. Straipsnyje buvo paliesta Lietuvos istorija, nepriklausomybės laikai abi okupacijos, ypatingai išryškinama bolševikų okupacija ir kit svarbesni dalykai. Šis straipsnis turėjo būti vietos apylinkės komiteto pastangomis patalpintas angliškame mūsų miesto dienraštyje „Sault Star“ mūsų nepriklausomybės paskelbimo minėjimo proga, vasario mėn. 16 d.

Deja, šio straipsnio pasirodant lietuviškoji S. S. Marie visuomenė nesulaukė. Kodėl taip įvyko, neaišku, nes latvių nepriklausomybės šventės kas kartu su bažnyčioje surinktomis aukomis, duoda 0

445,65 sumą.

Didžiausias Hamiltono anglių laikraštis „Hamilton Spectator“ Lietuvos Nepriklausomybės šventę atžymėjo ilgu straipsniu, primindamas jame skaitytojams didingą Lietuvos praeitį, 1795 m. nepriklausomybės netekimą, caro jungimą, nepriklausomybės atgavimą ir bolševikų okupaciją.

Kbr.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antrd. ir ketvirtad. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

EDMONTONAS — VIENINGAS.

Ir vėl visi kartu.

Neturi Edmontono lietuviai nei savo parapijos, nei kokio nors bendruomenės namelio, kur galėtų centruoti savo veiklą, o ir visuomenė čia taip išsiskaldžiusi, kad ant Jasper Ave, išvaikščiojęs dvejus metus, kažin ar turėsi progos su kuo nors lietuviškai pasisveikinti.

Ilgesys gaivinančio sambūrio iššaukia priekaištus komitetui, meta grūmojimus kairiajam sparnui. Tačiau su šiuo metu Vasario 16-tosios švente, komitetas patiekė savo darbo vainiką ir vad. išsiškrėliai pasirodė, kad už tą metą mes visi lietuviai ir gana.

Jei II-17 vakarė į North Edmonton Community Hall pribuvo apie 300 lietuvių, tai reiškia, kad nei tolimiausios apylinkės fermeris neišsigando Edmontono flu.

Pačioje pradžioje sugiedotas Tautos Himnas iškartą sujungė minią didžiąja nuotaka. P. Šiugždinis, savo kalba išties valandą dėstydamas vaizdžius paveikslus apie Lietuvos istorinę didybę, tragedijas, Nepriklausomybę ir kruvinus barbarų komunistų siautėjimus, buvo išklaustas dideliu susidomėjimu ir susikaukimu. Latvių, ukrainiečių ir estų sveikinimai rodo, kad ir Edmontone prieš tautų smaugiką kovą keliama jau jungtinėmis jėgomis. Po eilėraščių, pirmą kartą šioj gadynėj Edmontone, atsidarė lietuviškoji scena, papuosta dail. Al. Šepečio dekoracijomis ir publika išvydo „Sekminių vainiką“, režisuotą p. Mikučionio. Veikalėlis turinys ir vaidintojų gabumais puikiai paruošė nuotaką perėjimui iš oficialios dalies prie bufeto ir šokių, kuriems komitetas buvo išrūpinęs visą vakarą.

O to laiko tiek mažai iki 12-os, o čia visi prieteliai — visas miestas ir plačioji prerija kartu, ner atskirų grupių, visi savi, visi išvien.

Aukos Tautos Fondui krito gausiai, surinkta, rodos, \$ 150 su viršum.

Ne kas, rodos, suruošti vasario 16-tosios minėjimą, ne kas toks „Sekminių vainikas“ prieš parengimus pav. Toronto auditorijoje, tačiau tik edmontoniečiai gali pajusti, kad ir toki kluksmėliai čia yra daugiau, garu, tarontiečiai didžiųjų auditorijų didžiosios programos.

Iš komiteto penketo likęs tik ketvertas, p. p. Jogaldas, Karbūnas, Al. Šepetytis ir Šiugždinis, parodė ne tik gabios kūrybos, bet ir nepaprastą darbo aukos pavyzdį. Mėgindami pirmą išlaužimą į sceną, didelį žygį atliko veikla statytojai. Gražų pasiūlymą parodė ir tartininkai, kaip užkandžių ruošėjos, transpoto priemonių savininkai, aukų rinkėjai ir kt. O pati visuomenė tai įvertino gausiu atsilankymu ir pritarimu.

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100

ir daugiau gražintų 1950 metais įmokėjimų. Žinoma, šiais metais ir jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUŠKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS ĮSTAIGA

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100

ir daugiau gražintų 1950 metais įmokėjimų. Žinoma, šiais metais ir jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUŠKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS ĮSTAIGA

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100

ir daugiau gražintų 1950 metais įmokėjimų. Žinoma, šiais metais ir jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUŠKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS ĮSTAIGA

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100

ir daugiau gražintų 1950 metais įmokėjimų. Žinoma, šiais metais ir jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUŠKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS ĮSTAIGA

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100

ir daugiau gražintų 1950 metais įmokėjimų. Žinoma, šiais metais ir jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUŠKAITIS

Sarnia numato geras perspektyvas

Sarnia, Ont. Mažai kam yra žinomas Sarnios miestas, vėliau yra jau senokai į šį šalį Naujųjų ateivių priskaitoma apie 40. Be to dar yra keleas ankstyvesnių imigrantų.

Sugyvenimas tarp visų lietuvių yra gana darnus; nepasitaiko jokių didesnių nesusių praradimų. Gaila tik, kad dar nėra susibūrę į jokią lietuvišką vienetą ir jokios kultūrinės bei kitokios veiklos nėra. Iš dalies gal yra taip dėl to, kad nėra žmogaus, kuris tą dalyką išjudintų.

Lietuviai vyrai, beveik visi dirba automobilių blokų liejykloje. Darbas yra gana sunkus, bet užmokestis neblogas, ko pasėkoje trys jau įsigijo nuosavus namus.

Pats Sarnios miestas yra gana gražus ir švarus ir turi apie 40.000 gyventojų. Jau yra numatoma didžiulė ateitis. Jeigu augs tokiu smarkumu, kaip lig šiol augo, tai už keliasdešimt metų, teigiama, prisivys Montrealį. Tokio smarkaus augimo priežastis yra greitas plėtimasis pramonės ir naujai pastatytas uostas.

Šį pavasarį, atrodo, čia atsiranda daugiau darbų, nes numatoma pradėti milžinišką statybą. Čia nori statyti „Go od Year“ padangų fabriką ir atkelti „Imperial Oil“ alyvos rafinerijas. Be to, atrodo, bus vykdoma keletas mažesnių mastybų. Reikia tikėtis, kad tuo pasinaudos ir vienas kitas lietuvis, tuo padidins mūsų mažytę koloniją.

Žinoma, apie būsimas statybas pasistengsiu vėl pranešti laikraštyje tuomet, kai jau bus visiškai aišku apie jų vykdymą.

Sarnietis.

ZINIOS IS GREGG, MAN APYLINKĖS

Gregg yra nedidelė geležinkelio stotelė, nuo Winnipeg'o už 90 mylių į vakrų pusę. Prie stotelės yra paštas, krautuvė, elevatorius javams priimti ir žaidimo vieta. Žiemos metu iš apylinkės važiuoja sportą mylį žmonės čia pažaisti bei akmenukus ant ledo pastumdėti — pamėtyti, na ir šniup laiką praleisti.

Šioje apylinkėje lietuvių yra rodos 14 šeimų ir veik visi jie gerai ir pasiturintai gyvena. Turi įsivedę elektros šviesą ir įsitaisę radijo priimtuvus, traktorus ir kitus patogumus. Žemė čia yra derlinga, auga neblogai linai, kviečiai, miežiai ir kiti javai, o kas svarbiausia, tai kalbama, kad žemėje yra mineralinės alyvos ir tam tikrą kompaniją šį metų pradės daryti žemės gręžimus bei minėtos alyvos paieškos darbus. Kurio farmerio žemėje bus alyva, tai beabejotai taps turtinimu, nes sakoma, kad kompanija mokės už žemę aukštas kainas ir duos tam tikrą dalį alyvos.

Norintieji lietuvių verstis žemės ūkiu, gali čia sau vietą rasti ir padaryti gyvenimą. Ir net yra pageidaujama, kad kuo daugiausia lietuvių čion apsigyventų.

Apsigyvenus daugiau lietuvių jėgų, pakeltų ir organizuotų.

Lietuvius laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką.

ZUKAS ANTANAS

1062 Rjerview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val.

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100

ir daugiau gražintų 1950 metais įmokėjimų. Žinoma, šiais metais ir jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUŠKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS ĮSTAIGA

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100

ir daugiau gražintų 1950 metais įmokėjimų. Žinoma, šiais metais ir jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUŠKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS ĮSTAIGA

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100

ir daugiau gražintų 1950 metais įmokėjimų. Žinoma, šiais metais ir jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUŠKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS ĮSTAIGA

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100

ir daugiau gražintų 1950 metais įmokėjimų. Žinoma, šiais metais ir jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUŠKAITIS

PASIDARYKIM ATEITĮ BE RŪPESČIŲ — APSIDRAUSKIM ŠIANDIEN

Alb. NORKELIŪNO AGENTŪROJE

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

Vienintelė lietuviška apdraudimo agentūra, kuri draudžia nuo įvairiausių nelaimių, gaisrų, susirgimų ir kt., patarnauja susidūrus su valdžios įstaigomis, pirkimais, dokumentų vertimais statybai paskoloms ir tt. Skambinkite telefonu arba užsakykite:

Kasdien:
5505 13th Ave. Rosemeunt,
Montreal, Que.
Tel. AM. 0342

Kasdien rytais iki 9 val.
Pirm., antrd. ir ketvirtad.
Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

RENE BOURDAGES Reg'd MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERISKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVEJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS

Specializuojuos užsakymais paštu (mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf
įėjimas: 4504 Brebeuf street. Telefonas FR 9141

TRYŠ DIDIEJI ŽODŽIO MEISTERIAI

H. KAČINSKAS, B. BRAZDŽIONIS IR A. GUSTAITIS

MONTREALY BUS SEKA NČIA SAVAITE — KOVO 10 DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ. JŲ KONCERTAS — LITERATŪROS VAKARAS ĮVYKS GESU HALL—1200 BLEURY, 8 VALANDĄ VAKARO. NEPRALEISKITE ŠIOS PIRMOS PROGOS IŠGIRTI ŠIUOS DIDŽIUSIUS ŽODŽIO MEISTERIUS. — KŪR EJUS.

MONTREAL

ISRINKTAS AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS KOMITETAS.

Besikuriant Aušros Vartų parapijai, pernai buvo išrinktas laikinasis Parapijos Komitetas, kurį sudarė Marija Leknickienė, Juozas Žemaitis, dr. St. Dauksa, Magdalena Vilimienė, Kazys Vilčinskas, Ona Dauderienė, Stepas Kęsgaila ir Julius Balsys.

Sėkmadienį, vasario 25 d., po pamaldų bažnyčioje salėje įvyko visuotinis iš anksto skelbtasis, parapijos susirinkimas. Susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo parapijos klebonas Tėvas J. Kubilius, S. J. Pamaldų metu ir pradedant susirinkimą, klebonas padėjo laikinajam komitetui už parodytą nuoširdumą pradedant pirmuosius parapijos organizavimo žingsnius. Balsavimas vyko pusiau slapto balsavimu. Į parapijos komitetą, einant balsų dauguma, išrinkti:

Steponas Kęsgaila,
Juozas Žemaitis,
Gediminas Rukšėnas,
Julius Balsys,
Petras Lukoševičius,
Kazys Vilčinskas,
Kostas Žemaitis,
Jonas Lukoševičius.

Ateinantį šeštadienį, 7 val. vakare, laikinasis ir naujasis komitetai renkasi bendro posėdžio. Parapijiečiai.

KLB - LOKO POSEDIS

paskirtas šį penktadienį, kovo 2 d. 20 valandą.

AKADEMINIO SĄMBŪRIO NARIŲ SUSIRINKIMAS

įvyks šį penktadienį, kovo 2 d., 8 val. vakaro — 3703 De Bouillon St., — skautų būkle.

Kadangi tai yra visuotinis susirinkimas, kuriame bus svarstomas sambūrio statusas, tai maloniai prašomi dalyvauti visi nariai. Valdyba.

STALO TENISO RUNGTYNĖS.

Šį sekmadienį 16 val. 3951 City Hall Ave., (kampas Napoleon St.) įvyks lietuvių vyrų ir moterų stalo teniso rungtynės su ukrainiečiais.

Dalyvaujančios rungtynės moterys ir visi vyrai, dalyvavusieji praėjusio sekmadienio turnyre prašomi numatyti lai

LIETUVIAMS PROGA.

Išnuomojamas šėšių kambarys butas ir parduodami baldai prieinama kaina: 3523 St. Urban Str., telefonas: BE 4710. Kreiptis po 6 val. vakaro.

ISNUOMOJAMI

2 kambariai su teise naudotis virtuve. Centrinis šildymas. Galima nuomot ir po 1 kambarį. 6963 Mazarin Ave., Ville Emard. Tel. HE 6667.

REIKALINGAS BUTAS

4 asmenų šeimai iš 4 — 5 kambarių su šildymo įrengimais, Verdune. Turį ar žiną tokį butą, malonėkite pranešti Iz. Maliskai, darbo metu, telef. DE 3906.

Latvių savišalpos draugija „DAUGAVAS VANAGI“

š. m. kovo mėn. 4 d. Montrealyje, 1173 Drummond st. (Dorchester g-vės kampas) rengia įpramojo Latvių Karuomenės vado pulkininko OSKARO KALPAKO minėjimo koncertą.

Dalyvauja smuikininkas LINDEBERGS ir pianistė EDITE TIMMERMANIS

Bilietai \$ 1.—. Moksleiviams \$ 0.50.

Pradžia 7 v. v.

STAIGMENA PP. NARUŠEVIČIAMS.

Vasario mėn. 24 d. D. L. K. Vytauto klubo salėje A. Naruševičiams draugai surengė siurpryzą - vaišes, jų 15 metų vedybinio gyvenimo sukaktį paminėti.

D. L. K. VYTAUTO KLUBAS

kovo mėn. 10 d. rengia pusiau gavėnio vakarienę. Plačiau bus pranešta sekančiame numeryje.

IŠLOSTI IR NEATSIMTI NUMERIAI:

Spaudos baliuje išlošti, bet neatsimti šie numeriai: 37075 — gitara, 370484 — pudrinė, 370539 — staltiesė, 370613 — „Užrūstinti Dievai“, 370371 — cigaru pokelis, 370635 — cigarečių 50, 370628 — cigarečių 50, 370285 — rankų darbo vazelė.

NUSIRITO Į UPĘ.

Vasario 28 d. anksti rytą ties Ville Lasalle nuo Lasalle bulvaru nusirito į Sv. Lauro upę automobilis, kuriuo važiavo tūlas senis, ir vandenį apsvirtę viršun ratais. Vairuotojas iš „karo“ išlindo šla

SUSITRUKDYMAI.

Dėl kėlimosi į naujas patalpas spaustuvė dar gerai negali funkcionuoti, todėl nespėjome įdėti KLB Montreale ALOK-to Nepriklausomybės šventės apyskaitos. Ir už kitus trūkumus atsiprašome. NL.

REIKŠMINGAS TEISMO SPRENDIMAS.

Karas daugelį atskyrė nuo savųjų ir kartais visos pastangos susižinoti neduoda rezultatų ir neleidžia patirti artimųjų likimo. Tai sudaro vedusiems - ištėkėjusioms kartais daug keblumų, jeigu jie nori čia vėl apsigyventi ar ištėkėti. Jie negali įrodyti, ar jų pirmųjų vedybų partneriai yra mirę. Naujai išleistai vedybinių nuostatų papildymai Ontario provincijai įgalina tokius asmenis kreiptis į teismą prašant pripažinti pirmųjų vedybų partnerių likusį už „Geležinės Uždangos“ mirusiu. Tam sąlyga, kad įieškovas būtų dėjęs pastangas patirti apie žmonos ar vyro likimą ir kad nuo paskutinės žinios apie vyro ar žmonos likimą būtų praėję bent septyneri metai.

Iš adv. Ross įstaigos Londono, Ont., dabar teko patirti apie pirmą tokios rūšies Ontario teisme sprendimą, kuriuo įieškovo žmona likusi anapus geležinės užuolaidos, pripažinta teisiškai mirusia ir įieškovas įgalintas vesti čia vėl. Riach.

Lietuviai Albertos pionieriai Jonas ir Kazimiera Armonai, neseniai atšventę sidabrines vestuves, Edmontone, Alberta.

PADEKA SPAUDOS BALIAUS TALKININKAMS.

Persikėlimas iš patalpos į patalpą, gerokai sutrikdęs normalų darbą, neleidžia mums tuo jau nuoširdžiai padėkoti tautiečiams už labai skaitlingą atsilankymą į Spaudos balių, už gausias dovanas loterijai (apyskaita jungiama čia pat) ir už visokeriopą didelį ir daug pasiaukojimo pareikala vusį — parengimų komisijos darbą.

Mums labai malonu konstatuoti, kad tautiečių — skaitytojų, — bendradarbių priėjimas „NL“ yra tikrai lietuviškai nuoširdus ir didelis. Už tai didelis, didelis ačiū.

Nors visų Sp. balius bendradarbių, žinoma, nepamėnėsi, bet vis dėlto norime paminėti bent veiksmingiau prisidėjusių pavardes: Lietuvių Dramos Teatro Kanadoje aktorius — J. Akstina, L. Barauska, A. Dikini, B. Dikiniene, B. Pukelevičiūtė ir K. Velska; talkininkus — M. Leknickienę, p. Otto, pp. Šulmistrates, p. Bielskienę, p. Česėkaitę, p. O. Salalytę, p. Vaidiūnaitę, p. Dzetavickaitę, p. J. Juškevičių, p. P. Juodelį, A. Pylipaitį, L. Gudą, St. Jaspeikį, J. Meilutį, K. Otto, Pr. Paukštaitį, K. Andruskevičių, R. Otto, A. Morkūną, L. Girinį, A. Jonelį, Ig. Salają, H. Adamonį, H. Nagį, p. Lukošūną, P. Česėką ir kitus, kurie talkino.

AUKAVUSIEJI LOTERIJAI

Pp. A. Tamošaitienė — tautinis drabužis, Kvietkauskas — mot. kostiumui medžiaga, M. Leknickienė — suknėlei medžiaga, K. Lukas — kelionė Montreal — New York ir medž. pagalbė, Liaudinskienė — 2 yrdai šilko, R. Vabo

lis — rankų darbo vazelė, Petronis — kumpis, P. Mažeika — suknėlei medžiaga, A. Veselkienė — austa lietuviškų raštų madinga pagalbė, A. Dreinskienė — saldinių dėžė, p. Jurėnienė — rankų darbo servetėlė, J. Parojus — vyno bonka, K. T. — alui bokalas, K. Leknickas — vyno bonka, Dodonaitė — geriausios rūšies pusmetinis sušukavimas, A. Steponaitytė — kaisyta pagal medžiaga, Balčiūnaitė — austa juostelė, L. Girinis — likerio bonka, J. Rukšėnienė — 3 rankų darbo servetėlės, B. Jazokas — 100 cigarečių, M. Dzetaveckaitė — austa juostelė, L. Stanevičiūtė — tortas, P. Paukštaitis — 100 cigarečių, P. Juškevičienė — rankų darbo staltiesė, H. Adamonis — cigaru pokelis, S. Kęsgaila — 2 „Dirvos“ prenumeratas, B. Dikiniene — K. Jasutienė — gitara, E. vaikiškos viršutinės kelnės, K. Kardinienė — Odekolono bonkutė ir muilo dėžutė, p. Matulytė — mot. švarkelis, p. Bielskienė — moter. batukai, p. Salalienė — suknė medžiaga, B. Pukelevičiūtė — pudrinė, — staltiesė, — vyno bonka, V. Keturkaitė — 4 meškiukai — stovyklėlės, 2 spec. fokietukai. 4 „N. L.“ prenumeratos.

Loteriją organizavo ir įvykdė p. V. Keturkaitė, padedama p. B. Katiliaus ir p. A. Daugelavičiaus.

Visiems aukotojams gražiai praturtinusiems Spaudos balius loteriją, ypač dail. A. Tamošaitienę už vertingą meniską tautinį rūbą ir loterijos vykdytojams, ypač daug darbo įdėjusiai p. Keturkaitę, didelis ir nuoširdus ačiū.

KLCT ir NL.

Politinių įvykių raida

Gen. Collins: Atominio ginklo strateginis panaudojimas prieš armijas kovos lauke yra laiko klausimas.

„W. S. Journal“: Amerikos balsas aštuonias valandas per dieną duoda žinias Morzės ženkla. Tuo padeda slaptai antikomunistinei spaudai informuoti apie pasaulio įvykius.

„Time“: Kugpūčio mėn. daugelis Amerikos laikraščių įsidedo gen. Mc. Arthuro nuotrauką apžiūrintį paimtą rusų tanką. Ją proga jis pastebėjo laikraštiniams: Tai malonus vaizdas senoms mano akims. Sovietų Berlyne leidžiamas „USA in Wort und Bild“ irgi atspausdino nuotrauką ir teisingai pakartojo MacArthuro žodžius. Bet vie toj tanko jau matėsi krūva negyvių šiaurės korejiečių...

N. Y. Times: Sustabdyti komunistų studijavimą Vanderbilto universitete reikėtų straus politiką. Komunizmas atsivertęs amerikiečiams nepriimtina socialinė ir ekonominė sistema. Bet mintis, kad mes turim nustoti jį analizavę, tyrinėję, priklauso praėjusiems

tamsiems amžiams, taip pat ir pažiūroms, priimtinioms anoj pusėj geležinės uždangos.

Sovietai retai priima kaimynus karalius kaip proletarinės revoliucijos draugus, todėl ne nuostabu, kad užsienio diplomatai nustebo pamatę deimantais papuoštus gėlių puodus, kuriuos J. Stalinas padovanojo Irano karališkajai nuotakai.

La Presse: Amerikiečiai ruošia oro bazių grandinę, kuri apjuos Europą. Ties aerodromai jau gali būti naudojami, kituose rengiami pakilimo takai ir kt. Vedamos derybos dėl bendro su britais naudojimo Habbanyla oro bazės Irake, kuri laikoma viena iš didžiausių pasaulio.

M. Matin: Kanados parlamentui netrukus bus pateiktas svarstymui įstatymo projektas dėl naujos ministerijos karo gamybos reikalams įsteigimo. Gynybos planams pravedti naujoji ministerija, atrod, gaus plačių teisių mobiliuoti, prižiūrėti ir derinti krašto pramonę ir ūkį.

TORONTO

VENGRAI PIKIETUOJA

Komunistinis raugas, pasirodo, vienodai kankina visas Toronto svetimsalių grupes. Vasario mėn. 5 d. vengrų tremtiniai pikietavo vengrų halę College g-vė, kurios reikalų vedėjas tą dieną buvo išnuomavęs salę komunistų mitingui. Gausūs pikietuotojų būriai iki vėlyvo vakaro blokavo patalpas ir pagadino sovietų šalininkų planus. Tvarką prižiūrėjo Toronto policija, kuri buvo patenkinta demonstratorių tvarkingumu.

Pasirodo, kad paskutiniu laiku raudonieji dažnai daro uždarus susirinkimus ir tuo metu išsikabindami Stalino portretus, priima sovietiškas pamokas. Vienas tremtinys per klaidą pakliuvęs į tokį susirinkimą ir pamatęs Stalino ūsus, iškėlė reikalą viešumon. neišduoda.

Pasipiktinę vengrų patriotai ėmėsi konkrečių žygių. Stekas.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ DĖMESIUI

Šiuo pranešame lietuvių evangelikų Kanadoje visuomeni, kad kunigas Leonas Kostizenas nuo š. m. vasario mėn. 10 dienos nebeskaitomas lietuvių evangelikų parapijos Toronte kunigu. Lietuvių Evangelikų Susivienijimo Toronte Valdyba.

KAIP PASITIKĖTI?

Paskutiniu metu lietuvių gyvenamus namus ir biznio patalpas lankosi prie šv. Jono parapijos įsteigto fondo siunčiami asmenys ir prašo pinigų, bet už paimtus pinigus kvitų ūsus, iškėlė reikalą viešumon. neišduoda.

Vajus „N.L.“ būstinei

„N. Lietuvos“ redakcija ir spaustuvė neteko turėtų patalpų. Kad darbą galima būtų plėsti, KLCT ir Spaudos bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“ statybos reikalams paskelbė 5.000 dolerių vajų. Džugu, kad eilė tautiečių jau atsiliepė ir jau prisuntę „NL“ bendrovės šerų akcijų, statybos reikalams, pirkimus. Štai ir jų sąrašo tęsinys:

177. Pikelis Jpozas, Tor. 10, — Aukavo: E. Dambrauskas, Wardsville 2, — 178. P. Mozūraitis, Mtr. 10, — 179. Simonavičius Jonas,

Montreal. 10. — 180. Kartocius J., Port Alice, B. C. 10, — 181. Vasukevičius V., 10, — P. J. Kartocius auką palydi tokiu prirašu: Jausdamas jų su ir mūsų visų lietuvių tautos skubų reikalą, — Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga „NL“ namų statybos reikalams, tuo tarpu, auką 10 dol. (Tautos rėdai pasiūniau skyrium). J. K. Ačiū tautiečiams už atsimepimą ir maloniai prašome atsinepti ir visus malonius „NL“ skaitytojus.

Sp. b-vė „NL“ ir KLCT.

Žinios iš Berlyno

PRANEŠA NL KORESPONDENTAS.

Kokiomis Lietuvoj laisvėms naudojasi žmogžudžiai, kalba sekantis pavyzdys: 1945 m. iš v. Vokietijos į Lietuvą repatriavo keturių narių šeima ir apsigyveno savo ūky. Pa gėgių apskritį. Vėliau žemę nusavino, tai šeimos stipresnėji darbo kolchozui. Pernai, lapkričio 18-tos naktį, į minėtos šeimos triobą įsilaužė žmogžudžiai ir visus šeimos narius pakorė.

„Pasaulinis jaunimo sąskrydis“.

Vokiškoji rusų zonos komunistų partija zonos „vyriausybę“ įsakė paskirti pirmuosius 150 milijonų markių „pasaulinio jaunimo sąskrydžio“ pirmiesiems parduosimo darbams. Sąskrydžio iniciatorius — kominformas, laikas — šių

Vatikanas: Pabaltijo respublikų katalikai prieš lankydami bažnyčią turi gauti įėjimo bilietus policijoje.

H. Tribune: Lietuva girdės Am. Balso transliacijas kasdien anksti vakare. Numatoma greitu laiku transliacijų laiką prailginti iki 30 min.

Washington. Civilinės gynybos įstaigos praneša apie planus, kur iki šiol pirmą kartą mi nū nustatymą grupių, kurioms teiktina pirmenybė evakuuojant kritiškas zonas, jei ištiktų puolimo pavojus.

Sen. R. Taft: — Dėl karo nėra klausimo. Klausimas tėra — kur mes turim kovoti. Ar ten kur Rusija nori, kad būtų kovojama?

J. Dulles: Reikia parinkti ne gynybos vietas, bet vietas, kur būtų sunaikinta agresija. Septimus.

metų Sekminės. Sąskrydin nu matę suvaryti iš kuzijos impe Darbai R. Vokietijos ginklių laukuso.

„Der Abend“ patyrė, kad ryt. Vokietijos ginklų fabri kams pavesta pagaminti 112. 400 šautuvų, 64.200 automati nių šautuvų ir 21.000 kulkos vaidžių. Visi ginklai skiriami „liaudies policijai“.

Keturių, ginklų gaminančių, fabrių apsaugą perėmė SSD (geštapo) ministerija.

Rūksta ir krematorių kamina.

„Der Abend“ praneša, kad Hallės krematoriume ištisi mėnesiai, naktimis, deginami kalėjimuose ir kanč. stovyklose mirusiųjų lavonai. Kiekvieną vakarą rusų sunkvežimiai atgabena lavonų transportus, kuriuos lydi rusų kareiviai ir „volkspolizei“. Krematoriumas pajėgia tik aplinkinius kaplėmus ir konc. stovyklas „ap rūpinti“ — Huhberga, Bautzeną, Buchenvaldą ir Waldheima.

Dirvonai ir pūdymai

R. Vokietijoje 360.000 hektarų dirbamos žemės pavirto dirvonais, nes ūkininkai ir naujakuriai nepajėgė išpildyti pyliavų, žemę paliko ir atsi dūrė V. Vokietijoje. Derliaus našumas dirbamuose ūkiuose katastrofiškai būklė.

Technikos „pažanga“ — automatiški šnipai.

„Staatssicherheitsdienstas“ įsakė pastuose ir valdinėse įstaigose prie telefonų įrengti magnetofonines juosteles, kurių pagalba galima patikrinti, kas ką kalbėjo. jaunimo. Alg. V.